

สามารถชี้จุดปัญหาได้ โดยต้องการระดูนการแสดงออกของสมาชิกในชุมชนให้ได้ การที่สมาชิกสามารถช่วยกันชี้จุดปัญหา จะนำไปสู่ความสนใจและความเข้าใจร่วมกัน ว่าจะสามารถนำไปสู่การระงับปัญหาได้ด้วยวิธีการหรือมาตรการอย่างไร เช่น

- การเริ่มต้นแก้ปัญหาที่ความร่วมมือของสมาชิกภายในชุมชนก่อน การขอความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพื่อไม่ให้เป็นผู้ก่อปัญหาอีกต่อไป
- การแสวงหาความร่วมมือ หรือวิธีการที่จะจัดปัญหาเดิมที่สะสม หรือหมักหมมมาก่อนหน้านี้ให้หมดไป
- การกำหนดแผน วิธีการ หรือรายละเอียดของการทำงาน หรือการปฏิบัติการ
- การหาการสนับสนุนปัจจัยในการทำงาน เช่น อุปกรณ์ เครื่องมือ เงิน ฯลฯ
- การขอความร่วมมือจากหน่วยงาน/องค์กรภายนอก เพื่อให้เข้ามารับสนับสนุน เช่น สำนักงานเขตในพื้นที่ โดยเฉพาะฝ่ายที่ใกล้ชุมชนมากที่สุดคือ ฝ่ายรักษาความสะอาด ฝ่ายพัฒนาชุมชน เป็นต้น

ในระยะเริ่มต้นนี้ ความร่วมมือจากสำนักงานเขต จะเป็นแรงผลักดันที่สำคัญ ในการสร้างความร่วมมือของสมาชิกภายในชุมชน โดยสำนักงานเขตสามารถให้การสนับสนุนบุคลากรที่เป็นเจ้าหน้าที่รักษาความสะอาดของเขต อุปกรณ์ เครื่องมือในการทำงานรวมทั้งของช้าบ้าน ได้เป็นอย่างดี เช่น รถเก็บขยะ ไม้กวาด เช่น ถังขยะ รถวาดหรือล้างถนน ฯลฯ ซึ่งการประสานงานการขอความช่วยเหลือสิ่งต่างๆดังกล่าว ผู้นำชุมชนหรือประธานชุมชน จะมีบทบาทที่สำคัญในการเข้ามารаботาที่เป็นผู้เชื่อมประสานงาน เช่น ทำหนังสือขอความร่วมมือ หรือการโทรศัพท์ประสานขอความร่วมมือ หรือขอความช่วยเหลือจากสำนักงานเขต เป็นต้น

ผลผลอยได้ตามมา นอกจากที่จะเกิดความสามัคคี ความร่วมมือกันของสมาชิกภายในชุมชน ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตกับชาวชุมชนแล้ว ในอนาคตภัยหน้าหากสำนักงานเขตจะขอความร่วมมือได้กับชาวชุมชน ก็จะง่ายขึ้น สะดวกขึ้น และการดำเนินการเหล่านี้จะไม่ยากเลย หากมีการเชื่อมประสานการทำงาน การณรงค์ หรือการเฝ้าระวังกันอย่างต่อเนื่อง สิ่งแวดล้อมต่างๆภายในชุมชนก็จะถูกพัฒนาให้ดีขึ้น สะดวกใส่ขึ้น การณรงค์ครั้งต่อๆมา ก็จะง่ายขึ้น ตามลำดับ จนสุดท้ายเพียงแค่ร่วมกันเฝ้าระวังปัญหาที่เป็นแหล่งสาเหตุของปัญหาเท่านั้น ก็จะสามารถป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นได้

สิ่งสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงเสมอหลังจากที่ ชาวชุมชนร่วมมือกันณรงค์จัดปัญหาต่างๆ ตามแหล่งสาเหตุปัญหาของพื้นที่ตน ได้เรียบร้อยแล้วนั้น “การเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง” จึงนับว่า

เป็นมาตรการที่สำคัญมากในการหนึ่งที่ต้องมี ซึ่งการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องนั้น ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณมากมายนัก อาจจะทำเพียงแค่ การเขียนป้ายผ้าไปติดรถร่องคันอกรถล่าว์ เดือนกันในจุดสำคัญๆของแหล่งสาเหตุปัญหานั้นๆ หรืออาจจะเขียนลงในเศษแผ่นไม้ แผ่นสังกะสี แผ่นพลาสติก ฯลฯ ก็ได้ เพื่อเป็นการย้ำเตือน ให้มีการเฝ้าระวัง เพื่อไม่ให้หลงลืมและเป็นต้นเหตุของปัญหาอีกต่อไป นั่นเอง

2.5.3 ปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความสำเร็จ/อุปสรรค

ปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความสำเร็จ

1) การรับรู้ และความตระหนักที่มีร่วมกันของสมาชิกภายในชุมชน โดยเริ่มตั้งแต่ผู้นำชุมชน ประธานชุมชน กรรมการชุมชน อาสาสมัครต่างๆ ของชุมชน กลุ่มต่างๆ ภายในชุมชน เช่น กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ กลุ่มเยาวชน กลุ่มกีฬา กลุ่ม อปพร. เป็นต้น

2) ความน่าเชื่อถือ และความอาจริงอาจจังของผู้นำชุมชนหรือประธานชุมชน ซึ่งจะสามารถโน้มน้าว การขอความร่วมมือจากสมาชิกภายในชุมชนได้ดี รวมทั้งสร้างความเกรงใจให้กับสมาชิกในชุมชนได้ หากทำการร้องขอสิ่งใดๆ จากสมาชิก

3) ความสามัคคีของคณะกรรมการชุมชน คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และสมาชิกภายในชุมชน ไม่มีการขัดแย้งกัน หรือชิงดีชิงเด่นกัน มองเห็นแต่ผลประโยชน์ของ ความร่วมมือกันพัฒนาชุมชนของตนเป็นที่ตั้ง

4) การมีกลุ่มอาสาสมัครภายนอกชุมชนที่เข้มแข็ง รวมทั้งกลุ่มเยาวชน ที่เคยเป็นกำลังที่สำคัญให้กับชุมชนในการทำงานทุกประเภท ทั้งการรณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงาน และการเฝ้าระวัง

5) การเกี้ยวหนู ให้ความช่วยเหลือและร่วมมืออย่างเต็มที่ จากสำนักงานเขต สามารถตอบสนองข้อเรียกร้องและความต้องการต่างๆ ของชาวชุมชนได้ เช่น ขอการสนับสนุนด้านรถเก็บขยะ รถมีดสำนักงานเขต รถกวาดฝุ่นและกอง อุปกรณ์การณรงค์ อุปกรณ์ทำความสะอาด การเก็บขยะรวมทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตด้วย

6) การช่วยกระตุ้น ให้ความรู้ สื่อข้อมูลข่าวสารต่างๆที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิกภายในชุมชน รวมทั้งสื่อต่างๆที่เป็นการเผยแพร่ความรู้ต่างๆ และความรับรู้ให้กับชุมชนด้วย เช่น แผ่นพับ โปสเตอร์ เสียงตามสาย เป็นต้น

7) ความมีน้ำใจ ของสมาชิกในชุมชน แม้จะไม่สามารถให้การช่วยเหลือในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามการร้องขอของสมาชิกภายในชุมชน แต่ด้วยความมีน้ำใจของสมาชิกภายในชุมชน อาจจะให้ความร่วมมือ โดยการนำอาหาร เครื่องดื่ม ขนม ผลไม้ หรือแม้แต่บริจากทรัพย์เล็กๆ น้อยๆ มาช่วยเหลือ ฯลฯ มาเลียง กลุ่มอาสาสมัคร คณะทำงาน ได้ด้วย

แผนภาพที่ 12 แสดงการมีส่วนร่วมการแสดงความคิดเห็นของชุมชนและการประชุมเกี่ยรติคุณยกย่องความดีเป็นแรงจูงใจ

ปัจจัยและเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความล้มเหลว/อุปสรรค

1) การเห็นแก่ได้ หรือการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวของผู้นำชุมชน หรือประธานชุมชน หากสิ่งที่ทำให้กับส่วนรวมแล้วตนเองไม่ได้ผลประโยชน์ส่วนตัวด้วย ก็มักจะไม่ทำหรือไม่ให้ความร่วมมือ อันนำไปสู่ความล้มเหลวหรือประสิทธิผลที่ได้ไม่สมบูรณ์

2) การเมืองภายในชุมชน เกิดจากการเป็นหัวคะแนนให้กับนักการเมืองท้องถิ่น หรือนักการเมืองระดับชาติ ของแต่ละฝ่ายของผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน ก่อให้เกิดความขัดแย้งกันภายในชุมชน เมื่อต้องการความร่วมมือกับฝ่ายที่ไม่ได้ชื่อเสียง หรือได้หน้าได้ตามากกว่าตน จึงอาจไม่ให้ความร่วมมือเท่าที่ควร

3) คนต่างถิ่น หรือผู้อพยพภายนอกมารอยู่อาศัยในชุมชน บ้านเช่า ห้องเช่า ซึ่งมักไม่ให้ความร่วมมือกับชาวชุมชน เพิกเฉย หรือเป็นผู้ก่อปัญหานามพิษ และสิ่งแวดล้อมหลักของชุมชนด้วยไม่สนใจภูมิปัญญาของชุมชน

4) ความไม่จริงจัง และจริงใจต่อการทำงานร่วมกับชาวชุมชน การไม่ให้การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตในพื้นที่ หรือถ้าช่วยเหลือก็ลักษณะขอไปที ไม่แข็งขัน ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีของผู้นำชุมชนและสมาชิกภายในชุมชน

5) การขาดงบประมาณ ในการดำเนินงานในช่วงเริ่มต้น ในทุกแผนงานและกิจกรรมการรณรงค์ การเฝ้าระวังที่เหมาะสม แม้ไม่จำเป็นต้องมากมายนัก แต่ก็จำเป็นที่ต้องมี เพื่อให้เกิดพลังของการขับเคลื่อน ได้ดี เช่น เป็นค่าอาหาร ค่าวัสดุอุปกรณ์เล็กๆน้อยๆ เป็นต้น

6) ความเห็นแก่ตัว การขาดการปฏิสัมพันธ์กันของสมาชิกภายในชุมชน ไม่รับรู้ ไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ยุ่งเกี่ยว หรือเกี่ยวข้องด้วย ไม่ว่าสมาชิกส่วนใหญ่ของชุมชนจะร้องขอให้ช่วยทำอะไร สนับสนุนอะไร ก็ไร้ซึ่งน้ำใจ หรือการไม่ให้ความร่วมมือใดๆเลย

2.5.4 รูปแบบการคุ้มครอง ตรวจสอบ ติดตาม ของชุมชนที่เกิดขึ้น

1) ชุมชนในย่านโรงงานอุตสาหกรรม

จุดเด่นของชุมชนในย่านโรงงานอุตสาหกรรมน่าร่อง (ชุมชนนองนอง 2 เขต จอมทอง) คือ ความเข้มแข็งของประธานชุมชน และประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่ทำงานให้กับชุมชนด้วยความเสียสละ มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ต่างฝ่ายต่างเกื้อกูล ถือยทีถือย อาศัยซึ่งกันและกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ทำให้การดำเนินงานได้ สามารถลุล่วงไปด้วยดี ทำให้กรรมการชุมชน อาสาสมัครของชุมชน และสมาชิกภายในชุมชนมองเห็นว่าเมื่อผู้นำของชุมชนตนสามัคคีกัน และยอมเสียสละทุ่มเทการทำงานเพื่อพัฒนาชุมชน โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ใดๆ ก็ทำให้กรรมการชุมชน และสมาชิกต่างให้ความร่วมมืออย่างแข็งขัน

ผนวกกับความสัมพันธ์อันดีอย่างยาวนานระหว่างประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างๆและผู้บริหารของสำนักงานเขตจอมทองทุกคน (แม้จะมีการเปลี่ยนแปลงผู้อำนวยการเขตคนใหม่อยู่เสมอ ก็ไม่ใช่ปัญหา) ทำให้การขอความร่วมมือ และการร้องขอความร่วมมือได้จากชุมชน สามารถประสานประโยชน์กันได้ง่าย สะดวกและรวดเร็วขึ้น

ดังนั้นเพียงแต่ได้รับการกระตุ้นให้ชุมชน จัดลำดับความสำคัญของการคุ้มครอง ตรวจสอบ ติดตามปัญหาลพิษทางอากาศ อันมีสาเหตุหลักมาจากโรงงานอุตสาหกรรมภายในและรอบๆ ชุมชนของตน ให้อยู่ในลำดับต้นๆ ก็ทำให้ชุมชนมีทิศทางและเป้าหมายที่แน่นอน ที่จะร่วมกันกำหนดวิธีการในการดำเนินการ เพื่อการดังกล่าวได้ดีมากยิ่งขึ้น โดยมีแนวทางการดำเนินการดังนี้

- การประชุม หารือ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันของกลุ่มแกนนำ และเมื่อแกนนำเข้าใจร่วมกันดีแล้วก็ขยายการสร้างการรับรู้สู่สมาชิกทั่วหมู่บ้านชุมชน

- การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อเป็นแกนนำในการประสานงาน และการแบ่งปันที่ในการช่วยกันรับผิดชอบ คูแล แต่ละโซน หรือตระกูล ซอย ซอย
- การร่วมกันระดมความคิดเห็น มองให้เห็นถึงปัญหาต่างๆที่เป็นแหล่งที่มาของมลพิษ ทุกประเภทภายใน-ภายนอกชุมชน แล้วช่วยกันจัดลำดับความสำคัญ เพื่อนำไปสู่การ แก้ไข และฟื้นฟูสภาพ และสามารถนำข้อมูลทั้งหมดมาร่วมกันจัดทำแผนที่แหล่งมลพิษของชุมชนได้ด้วย เพื่อใช้เป็นสื่อในการสร้างความเข้าใจกันของสมาชิกในชุมชน และร่วมกันค่อยๆจัดแหล่งของมลพิษที่ปรากฏอยู่บนแผนที่ให้หมดไปได้ ในที่สุด
- การประสานงาน เจรจา ขอความร่วมมือ สมาชิกในชุมชน เพื่อไม่ให้เป็นผู้สร้าง ปัญหา รวมทั้งการเจรจาขอความร่วมมือเจ้าของ ผู้ประกอบการ โรงงานอุตสาหกรรม ต่างๆ ทั้งโรงงานใหญ่ และโรงงานห้องแถ瓦 ไม่ให้สร้างปัญหา หรือก่อความเดือดร้อนให้ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมในชุมชน ทั้งเรื่องการปล่อยกลิ่นเหม็น การปล่อยน้ำเสีย การส่งเสียงดังและความสั่นสะเทือน รวมทั้งการทิ้งขยะ ให้เป็นที่เป็นทาง
- การจัดกิจกรรมสร้างความร่วมมือร่วมกัน ในการทำความสะอาดชุมชน ทั้งเรื่องขยะ ทั่วไป และการทำความสะอาดคูคลอง ขยะในคลอง โดยการประสานงานกับหน่วยงานทุกภาคส่วน เช่น โรงเรียนในชุมชนเพื่อให้ส่งเยาวชน นักเรียน มาช่วยประชาสัมพันธ์ แสดงพลังของความร่วมมือ การประสานงานกับสำนักงานเขตในการจัดส่งเจ้าหน้าที่และอุปกรณ์เก็บขยะ และความสะอาดถนน คู คลองมาร่วม การประสานกับสมาชิกทุกครอบครัวให้ส่งสมาชิกร่วมกิจกรรมในชุมชน
- การเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดทำแผ่นป้ายเตือน รถร่องค์ไม่ให้สมาชิกภายในชุมชน ผู้ประกอบการ ก่อให้เกิดมลพิษสะสมอีก รวมทั้งการใช้เสียงตามสายประกาศ การเตือนอย่างต่อเนื่องตลอดทุกวัน
- การฝึกอบรมอาสาสมัคร และกลุ่มเยาวชนเพิ่มเติม เพื่อให้มีองค์ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมต่าง รับรู้ถึงปัญหา การป้องกัน การแก้ไขปัญหาร่วมกัน เป็นต้น นอกจากนี้ยัง เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเฝ้าระวังได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย

แผนภาพที่ 13 แสดงกิจกรรมความร่วมมือในการรวมรังค์ของสมาชิกในชุมชน

จากรูปแบบของการดูแล ตรวจสอบ ติดตามผลพิมพางานของชุมชนนั้นของ 2 ข้าง ต้น ซึ่งให้เห็นถึงพลังความร่วมมือของชุมชนทุกภาคส่วน ซึ่งนำมาสู่ความสำเร็จลั่งได้ และทำให้ ชุมชนมีความเกื้อหนุนสามัคคีกัน แม้จะมีอยู่บ้างกับกลุ่มคนที่ไม่ยอมให้ความร่วมมือ เช่น กลุ่ม บ้านเช่า แต่ก็ไม่เป็นผู้ที่ทำให้เกิดปัญหาของชุมชนอีกต่อไป

2) ชุมชนในย่านที่มีการจราจรแออัด

จุดเด่นของชุมชนในย่านที่มีการจราจรแออัดนั่นเอง (ชุมชนชานเมือง เขตดินแดง) คือ การที่ประธานชุมชนมีนิสัยใจนักเลง กล้าได้ กล้าเสีย เป็นที่เกรงใจของสมาชิกในชุมชน แม้ว่า ชุมชนจะเป็นชุมชนที่ใหญ่และส่วนใหญ่บ้านเรือนในชุมชนมักจะเป็นทาวเฮ้าส์ สถานประกอบการ ค่อนโดยมิเนียม อะพาร์เมินท์ ปลูกสร้างกันอยู่อย่างหนาแน่น ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก ในชุมชนมักเป็นไปในลักษณะหลวงๆ ไม่แน่นแฟ้น แต่การรวมกลุ่มกันของสมาชิกที่มีอาชีพรับ จ้าง เช่น จักรยานยนต์รับจ้าง แม่ค้า และกลุ่มเยาวชน กลับมีความสัมพันธ์กันในการรวมกลุ่มที่ เกื้ม.Geing พอกัน

อีกทั้งประธานชุมชนก็มีความสัมพันธ์อันดีกับนักการเมืองท้องถิ่นและนักการเมือง ระดับชาติ ในพื้นที่ของตนเอง รวมทั้งหน่วยงานราชการในพื้นที่ด้วย เช่น สำนักงานเขตดินแดง สถานีตำรวจนครบาลห้วยขวาง และดินแดง เป็นต้น ทำให้การประสานงาน เพื่อจัดทำกิจกรรม ต่างๆของชุมชนเป็นไปด้วยความสะดวกมากขึ้น

แต่การกระตุ้น หรือการรวมรวมสมาชิกภายในชุมชน ให้เข้าร่วมประชุมกันเป็นกลุ่ม ใหญ่นั้นค่อนข้างทำได้ยาก เนื่องจากแต่ละคนต่างก็มีภารกิจ หน้าที่การทำงาน และอาชีพที่ต้องหา เช้ากินค่ำอยู่ทุกวัน ดังนั้นการจัดประชุม การหารือกลุ่มใหญ่ หรือกลุ่มย่อย ต้องดำเนินการใน ช่วงหลังเวลาเลิกงานแล้ว ในช่วงเย็นหรือค่ำ หรือในช่วงวันหยุด เป็นต้น

รูปแบบของการดูแล ตรวจสอบ ติดตามลพิษทางอากาศของชุมชนชานเมือง มีกระบวนการ การดำเนินการ ดังนี้

- การหารือร่วมกันกับประธานชุมชนและแกนนำของชุมชน กรรมการชุมชน เพื่อ อธิบายสร้างความเข้าใจร่วมกัน และปัจจัยต่างๆ ในประเด็นและเป้าหมายของ การร่วมกันพัฒนา ดูแลชุมชน
- การสำรวจแหล่งมลพิษของชุมชน และร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาต่างๆ ที่ชุมชน เพชญอยู่เพื่อใช้เป็นข้อมูลของชุมชนในการประชุม ปรึกษาหารือกัน และเพื่อใช้ใน การทำแผนที่แหล่งมลพิษของชุมชน
- การจัดประชุมกลุ่มใหญ่และกลุ่มย่อย ของสมาชิกที่ดึงเข้ามามีส่วนร่วมในชุมชน พร้อมกับการเปิดให้มีการสมัครเข้ามาทำหน้าที่อาสาสมัครประจำชุมชน เพื่อช่วยเหลือ ระวัง ดูแล และที่จะเป็นตัวแทนของปัญหาในพื้นที่ต่างๆภายในชุมชน
- การสร้างความตระหนักรักภักดีกับปัญหามลพิษทางอากาศให้เกิดขึ้นภายในชุมชน โดย การจัดทำดัชนีชี้วัดชนิดหนึ่งคือ การใช้ชงขาว ตรวจสอบมลพิษ โดยนำชงขาวไป แขวนไว้ ณ เสาไฟฟ้าในชุมชนหลายผืน เพื่อให้สมาชิกในชุมชนได้เห็นว่า สีของผ้า ขาวถูกมลพิษ เขม่า ควรคำนึงถึงติดมากก่อนอย่างเพียงใด ในระยะเวลาที่แตกต่างกัน ซึ่ง ก็สามารถสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหាដันเนื่องมาจากมลพิษจากการจราจรได้ดี
- การกระตุ้นให้เกิดการรณรงค์ทำความสะอาดชุมชนให้สะอาด โดยเชิญชวนสมาชิก กลุ่มเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน อาสาสมัครต่างๆ ออกมาร่วมกันทำความสะอาดทุกครอ ซอกซอย หน้าอาคารร้านค้า เก็บภาชนะ ลัง เสื่อ ผ้าห่ม ผ้าห่ม ผ้าห่ม ฯลฯ โดยการ ประสานความร่วมมือทั้งบุคคลากรและเครื่องไม้เครื่องมือในการรณรงค์จากสำนัก งานเขตดินแดง ซึ่งรับผิดชอบพื้นที่ดังกล่าว
- การแก้ไขปัญหางานจราจรที่แออัด โดยชุมชนได้หารือกันแล้วร่วมกันกำหนดเส้น ทางเดินรถกันใหม่ และนำข้อเสนอให้มีการจัดทำแนวเส้นทางการเดินของยานยนต์ ต่างๆในชุมชนให้เป็นการเดินรถทางเดียว (One-Way) โดยการทำหนังสือและนัด

ประชุมหารือกับสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่ เพื่อให้การเดินรถสะดวกขึ้น ไม่เกิดความแออัด หรือสะสมในพื้นที่ของชุมชน อันเป็นสาเหตุของมลพิษ ปัจจุบันแม้จะอยู่ในขั้นตอนของการดำเนินการปรึกษาหารือกันหลายรอบ แต่ก็เป็นพิศทางที่ดีของการดำเนินการที่มาจากการต้องการของชุมชนเอง

- การขอความร่วมมือกับผู้รับเหมาที่เข้ามาก่อสร้างตึก อาคาร อะพาร์เม้นท์ คอนโดมิเนียมให้มีการคุ้มครองผู้คนในป้องกันการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง การทำความสะอาดถนนหน้าโครงการ และการกำหนดช่วงเวลาเข้า-ออกของรถขนปูนซีเมนต์สมestrict ไม่ให้เข้า-ออก ในช่วงเวลาเร่งด่วนเข้า-เย็น
- การเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง โดยการมอบหมายให้อาสาสมัครเฝ้าระวัง ดูแล และเป็นเจ้าของซอยและถนน แต่ละซอย หากมีแหล่งมลพิษเกิดขึ้น จะถูกนำมารายงานต่อประธานชุมชน เพื่อหาทางยุติปัญหา นอกจากนี้การส่งกลุ่มเยาวชนไปเข้าค่ายอบรมด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม ก็จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับเยาวชน เพื่อที่จะสามารถกลับมาดูแล และเป็นกลุ่มพลังในพื้นที่ได้ ต่อไป

ภาพที่ 14 แสดงกิจกรรมการร่วมมือกันทำความสะอาดชุมชนและการสร้างดัชนีชี้วัดปัญหามลพิษในชุมชนด้วยชงขาว

ผลของกิจกรรมที่เกิดขึ้น ทำให้ชุมชนมีปฏิสัมพันธ์กันมากขึ้น มีการปรึกษาหารือ และพูดคุยกันบ่อยครั้งขึ้น โดยใช้ศูนย์ของชุมชน ที่เป็นสำนักงานของประธานชุมชนเป็นที่นัดหมาย การประชุม การหารือ ในปัญหาใดๆ หรือกิจกรรมใดๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้ต่อเนื่องได้ต่อไป

3) ชุมชนในย่านที่มีปัญหาฝุ่นละออง

จุดเด่นที่สำคัญของชุมชนต่างๆ ในย่านที่มีปัญหามลพิษฝุ่นละอองมาก (5 ชุมชน นำร่อง คือ ชุมชนพร้อมใจพัฒนา ชุมชนไทรคู่ ชุมชนซอยภักดี ชุมชนเคหะสถานเจริญชัย และ ชุมชนสวนผัก เขตจตุจักร ซึ่งอยู่ในพื้นที่ใกล้ชิดติดกัน) คือ การถูกบีบบัดจากเจ้าของที่ดินเดิมที่ ต้องการ ไล่ที่ จากปัญหาความเสื่อมโทรมและแหล่งมลพิษต่างๆรอบทิศ ด้านหน้าของชุมชนต้อง เพชิญกับฝุ่นละอองจากถนนเลียบทางรถไฟที่กำลังปรับปรุง รวมทั้งมลพิษจากรถไฟ ด้านหลัง ชุมชนตลอดแนวที่เป็นคลองเปริมประชากร ที่มีสภาพเน่าเหม็น นอกจากนี้ยังมีแนวทางค่าวิ่งขึ้น ที่ 2 พาดผ่านชุมชนอีก ซึ่งชุมชนทั้ง 5 ชุมชนต่างได้รับผลกระทบจากปัญหามลพิษลิ่งแวดล้อม เหมือนๆกัน

ปัญหาดังกล่าว ทำให้ชุมชนทั้ง 5 ชุมชนรวมตัวกันมากขึ้น ในการที่จะพัฒนาชุมชนของ ตนให้สามารถอยู่ร่วมกันได้ ภายใต้การร่วมกันปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น แม้ว่าในอดีตชุมชน ต่างๆ จะต่างคน ต่างอยู่ ไม่ค่อยสามัคคีป้องคงกันมากนัก แต่หลังจากมีการกระตุ้น ให้เห็นถึง พลังของความสามัคคี ความสามานฉันท์ และประเด็นปัญหาต่างๆ ทำให้ผู้นำทุกชุมชนยอมรับ ความร่วมมือ และนำมาสู่การร่วมกันดูแล ตรวจสอบ ติดตาม มลพิษทางอากาศในชุมชน โดยมี กระบวนการสำคัญๆ ดังนี้

- การหารืออย่างลับๆ รับผู้นำชุมชน แกนนำ ประธานชุมชนแต่ละชุมชนเป้าหมาย เพื่อ กระตุ้นให้เห็นถึงสภาพปัญหา และชักนำให้เข้าร่วมโครงการ
- การร่วมกันสำรวจแหล่งปัญหา และที่มาของแหล่งมลพิษในชุมชน เพื่อนำไปจัดทำ แผนที่แหล่งมลพิษของแต่ละชุมชน รวมทั้งการทำแบบสำรวจ แบบสอบถามความ คิดเห็นของสมาชิกต่างๆ ในทุกชุมชน
- การประชุมแกนนำของทุกชุมชนเพื่อร่วมกันวางแผนงาน เพื่อย้ายผลการรับรู้สู่ สมาชิกทุกคนในชุมชน
- การจัดประชุมใหญ่ร่วมความคิดเห็น เพื่อให้สมาชิกของแต่ละชุมชนได้รับทราบ ปัญหาร่วมกัน ร่วมกันชี้ให้เห็นถึงแหล่งปัญหา รับฟังข้อเสนอแนะหรือทางออกของ แต่ละปัญหา แต่ละชุมชน
- รับสมัครอาสาสมัครร่วมทำหน้าที่ประสานงาน เชื่อมประสานระหว่างสมาชิกทั้ง 5 ชุมชน และเป็นแกนนำในการประชุมปรึกษาหารือต่างๆ

- ตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานของแหล่งมลพิษของชุมชน โดยการประสานขอความร่วมมือจากสำนักอนามัย (ปัจจุบันคือ สำนักสิ่งแวดล้อม) ของกรุงเทพมหานคร ให้ส่งเครื่องมือตรวจวัดเสียงและฝุ่นละออง มาตรวจวัดจากแหล่งมลพิษหลักของชุมชน
- แกนนำช่วยกันประสานขอความร่วมมือการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ในฐานะเจ้าของทางคู่น้ำที่ 2 ให้ช่วยปรับปรุงสร้างกำแพงกันเสียงและกันวัสดุตกหล่นจากทางคู่น้ำ เพื่อไม่ให้ระบบต่อชุมชน รวมทั้งการกวาดถังฝุ่นละอองบริเวณผิวการจราจรด้านบนของทางคู่น้ำด้วย
- จัดข้อมูลข่าวสาร และรายงานกิจกรรมความคืบหน้าของชุมชนผ่านศูนย์ข้อมูลของชุมชน ผ่านหอกระจายเสียงของชุมชน เพื่อสร้างการรับรู้ การเคลื่อนไหวของชุมชนร่วมกัน
- จัดกิจกรรมรณรงค์ทำความสะอาด เก็บภาชนะสิ่งของเหลือใช้ และแหล่งสะสมขยะมูลฝอย โดยดึงพลังทุกภาคส่วนภายในชุมชน กลุ่มเยาวชน กลุ่มนักศึกษาที่มาใช้พื้นที่ของชุมชนเล่าเรียน (กศน.จตุจักร) รวมทั้งขอความร่วมมือสำนักงานเขตให้ส่งเจ้าหน้าที่ และเครื่องไม้เครื่องมือมาร่วมจัดแหล่งมลพิษของชุมชนทั้ง 5 ชุมชน
- ทำการเฝ้าระวังและคุยติดตาม ไม่ให้มีแหล่งมลพิษเกิดขึ้น หรือเป็นแหล่งสะสมภายในชุมชน ได้อีก เช่น การเขียนข้อความป้ายไม้ ป้ายผ้า ไปติดประกาศ เตือนสมาชิกในชุมชนให้ร่วมมือกันปฏิบัติ รวมทั้งการประกาศเตือนผ่านเสียงตามสายภายในชุมชนด้วย

การดำเนินการของชุมชนทั้ง 5 ชุมชน แม้จะสามารถทำให้เกิดการรวมตัวกันได้โดยมีรูปแบบการทำงานที่เป็นเป้าหมายเดียวกัน แต่ถ้าหากขาดการกระตุ้นอย่างต่อเนื่องแล้ว ก็อาจจะกลับไปสู่สภาพเดิมๆของชุมชน คือ ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างต้องดื่นرن หาเลี้ยงชีพของตน โดยไม่สนใจสภาพแวดล้อม หรือปัญหามลพิษที่อยู่ภายในชุมชนของตน แต่ถ้าหากชุมชนได้รับการกระตุ้นจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างต่อเนื่อง เช่น ฝ่ายพัฒนาชุมชน สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร โดยมีการนำการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องได้แล้ว การดูแล เฝ้าระวังปัญหาที่สามารถสร้างความยั่งยืนขึ้นได้ในชุมชน

ภาพที่ 15 แสดงกิจกรรมการรวมรังค์ของชาวบ้าน นักศึกษา และ พลังความร่วมมือทุกภาคส่วนในการพัฒนาชุมชน

4) ชุมชนในย่านที่มีศักดิ์ อาคารสูง และสิ่งก่อสร้างล้อมรอบ

จุดเด่นของชุมชนนี้ร่องในพื้นที่ที่มีปัญหาตึก อาคาร สิ่งปลูกสร้างล้อมรอบ ปิดกั้นทิศทางลมใน 3 ชุมชน (ชุมชนวัดมะกอกส่วนหน้า ชุมชนวัดมะกอกส่วนกลาง และชุมชนสุขสวัสดิ์) ของเขตพญาไท คือ การที่มีกลุ่มเยาวชนอาสาสมัครที่เข้มแข็ง มีผู้นำเยาวชนที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเสียสละ และความเป็นผู้นำ ทำให้สามารถหลอมรวมอาสาสมัครที่เป็นเยาวชนกลุ่มต่างๆ เข้ามาร่วมกันร่วมรังค์ในกิจกรรมต่างๆด้านการพัฒนาชุมชน ได้มาก แต่ข้อด้อยของชุมชนทั้ง 3 คือ มีบางชุมชนที่ผู้นำขาดความจริงใจในการดำเนินงาน การดำเนินกิจกรรมใดๆ นักมองแต่ผลประโยชน์ที่เป็นรูปธรรมเฉพาะตน จึงทำให้พลังของการทำงานร่วมกันของชุมชนอ่อนด้อยลงไป ส่วนอีกชุมชนหนึ่งก็มีการเปลี่ยนถ่ายผู้นำใหม่ เนื่องจากผู้นำคนเดิมเสียชีวิต และอีกชุมชนก็มีการเลือกตั้งกรรมการชุมชนใหม่

แม่ชุมชนทั้ง 3 จะมีความแตกต่างกันในด้านเฉพาะที่แตกต่างกันไป แต่การกระตุ้นให้ชุมชนมีพลังของความร่วมมือกันก็สามารถทำได้ เพียงแต่ต้องมองให้เห็นถึงศักยภาพของความเข้มแข็งของชุมชนมาเป็นตัวตั้ง โดยชี้ให้เห็นถึงสภาพปัญหาของชุมชนที่ต้องเผชิญร่วมกัน ซึ่งมีแนวทางดังนี้

- การพูดคุย หารือ กับกลุ่มผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชนต่างๆ เพื่อชี้ให้เห็นปัญหา และกระตุ้นให้เกิดความต้องการที่จะป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีอยู่แล้ว ให้สามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ด้วยพลังของชุมชน
- ให้แกนนำชุมชนร่วมกันสำรวจสภาพ ข้อเท็จจริงเชิงประจักษ์ในชุมชนของตนว่ามีปัญหาตรงจุดไหนบ้าง สาเหตุมาจากการใด สามารถในชุมชนมีความคิดเห็นเป็นอย่าง

๔) ทรงกันหรือขัดแย้งกันหรือไม่ รับฟังความคิดเห็นเบื้องต้น โดยการสอบถามพูดคุย และใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็น เพื่อนำมาร่วมกันจัดทำแผนที่แหล่งมลพิษ ในชุมชน

- สำรวจหาแนวร่วมจากกลุ่มพลังต่างๆ ในชุมชน เช่น กลุ่มออกกำลังกาย กลุ่มกีฬา กลุ่มเยาวชน ให้เข้าร่วมเพื่อพนักกำลังกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือทำให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่ล้อมรอบไปด้วยตึก อาคารสูง และมีทางด่วนพิเศษ พาดผ่านกลางชุมชน
- ใช้ศูนย์ชุมชนเป็นแหล่งเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของชุมชน โดยมีเสียงตามสายช่วยประสานการรับรู้ของชุมชนได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น รวมทั้งการมีสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ เผยแพร่ให้ชุมชนเกิดการรับรู้และทราบหนักหนึ้นถึงปัญหา
- การประชุมใหญ่เพื่อทำความเข้าใจ และสะท้อนปัญหาให้ตรงกันกับสมาชิกส่วนใหญ่ของชุมชน และสมาชิกในทุกกลุ่มความร่วมมือ และกระตุ้นให้เกิดการร่วมกันทางออก และแก้ไขปัญหาชุมชนของตน
- ปัญหาตึก อาคารสูง และสิ่งปลูกสร้างที่ล้อมรอบชุมชน จนปิดกั้นทิศทางลม แม้ชุมชนจะเคยชินต่อปัญหาดังกล่าว และมองไม่เห็นความสำคัญของปัญหา แต่การได้แลกเปลี่ยนทัศนะคติซึ่งกันและกันของสมาชิกในชุมชน ก็สามารถนำไปสู่การมองเห็นถึงสภาพปัญหาอื่นๆ อีกmany ที่ชุมชนคิดว่าเป็นลำดับความสำคัญอันดับต้นๆ เช่น ปัญหามลพิษอากาศเสีย ฝุ่นละอองและเสียงดังจากการจราจร บริเวณใกล้ทางด่วน ปัญหายะได้ทางด่วนและตามตroker ซอกซอยและพื้นที่ว่างเปล่าในชุมชน ริมถนน (ถนนได้ทางด่วน) หน้าชุมชน ปัญหายะที่ทิ้งเกลื่อนกลาดได้ทางด่วน ในคุกคูลของชุมชน ปัญหาน้ำเน่าเสียภายในชุมชน รวมทั้งปัญหาน้ำเน่า คนจอดด้วย เป็นต้น
- เมื่อสมาชิกในชุมชนรับรู้ปัญหาร่วมกัน ก็เกิดพลังที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหาทีละอย่างๆ จนในที่สุดก็เกิดการวางแผนทำงานร่วมกัน ในการรณรงค์จัดปั้นหยาที่เกิดขึ้นสะสมในชุมชน โดยการประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพญาไท ที่ให้ความร่วมมือเสนอym ที่ชุมชนต้องการความร่วมมือและช่วยเหลือ ทั้งการให้เจ้าหน้าที่รักษาความสะอาดของเขต นาร่วมกิจกรรม การส่งรถเก็บขยะมาร่วมเก็บขยะ การส่งรถนำมาร่วมล้างถนน ให้ปลดผู้คนละออง การเก็บขยะในคุกคูลเป็นต้น

- กลุ่มพลังที่เป็นเยาวชนในชุมชน ถือว่าเป็นพลังที่สำคัญยิ่ง ที่ช่วยทำหน้าที่รณรงค์ ประชาสัมพันธ์ บอกกล่าวสมาชิกในชุมชนให้ออกมาร่วมพลังดูแล รักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน โดยเยาวชนแต่ละคนก็จะไปสื่อถึงบุคคลในครอบครัวตัน และเพื่อนๆ ของตน ให้ออกมาเป็นแนวร่วมและอาสาสมัครของชุมชน
- เมื่อพลังของชุมชนสามารถพัฒนาชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้ดี ขึ้นมากแล้ว การเฝ้าระวังและรณรงค์อย่างต่อเนื่อง โดยมีกลุ่มเยาวชนอยู่เป็นหูเป็นตาเฝ้าระวัง บอกกล่าว สมาชิกในชุมชน ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่เห็นความต่อเนื่อง รวมทั้งการใช้ป้ายผ้า ในการประชาสัมพันธ์เตือนและขอความร่วมมือ ให้ชุมชนไม่ เป็นผู้ก่อปัญหาอีก ก็สามารถทำให้ชุมชนมีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นได้
- การจัดประชุมหารือ ทบทวนกันบ่อยครั้งเป็นประจำทุกเดือนของกลุ่มเยาวชนแกนนำ ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่สร้างความต่อเนื่องของชุมชน

แผนภาพที่ 16 แสดงการประชุมเผยแพร่ความรู้ให้ชุมชน และ การรณรงค์พลังความร่วมมือที่มีกลุ่มเยาวชนเป็นแกนนำ

แต่ปัญหาในระยะยาวนั้น พบว่าหากกลุ่มแกนนำเยาวชนโถเขี้ยว และต้องแยกย้ายกันไป ทำงาน หรือศึกษาต่อ ถ้าไม่มีการเชื่อมโยงหรือกระตุ้นให้เกิดการรวมตัวอยู่เสมอ พลังของความร่วมมือ ดังกล่าวก็อาจจะลดน้อยถอยลงได้ ดังนั้นการเชื่อมต่อ และประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง ระหว่างสำนักงานเขต และแกนนำของชุมชน จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ความยั่งยืนเหล่านี้ยังคงอยู่ต่อไปได้ในชุมชน

5) ชุมชนที่มีกิจกรรมการพัฒนาชุมชนที่เข้มแข็ง

การกำหนดให้มีชุมชนที่มีกิจกรรมชุมชนที่เข้มแข็ง(ชุมชนหน้าตลาดศิรินทร์) เขตคลองสาร เพื่อต้องการเปรียบเทียบให้เห็นว่า ถ้าชุมชนมีผู้นำที่เข้มแข็ง มีความรู้ มีความเสียสละใน

การทำงานให้ชุมชนสูง มีความสัมพันธ์อันดีต่อองค์กร/หน่วยงานต่างๆ ได้ดีแล้ว กระบวนการพัฒนาชุมชนนี้ จะก่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน โดยไม่ต้องเป็นภาระของหน่วยงานใดมากนัก เพราะปัญหาทุกอย่าง ชุมชนจะร่วมกันคิดเอง แก้ปัญหาเอง ป้องกันปัญหาเอง โดยที่หน่วยงานภายนอก (องค์กรเอกชน, สำนักงานเขตฯ) เพียงแค่เข้าไปกระตุ้นเล็กน้อย กระบวนการก็สามารถที่จะเกิดขึ้น และดำเนินการไปได้ด้วยตัวของชุมชนเอง

ดังนั้นรูปแบบของการดูแล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอาชีวศึกษาของชุมชนนี้ จึงต้องขึ้นอยู่กับแกนนำของชุมชนเป็นหลัก โดยมีแนวทาง ดังนี้

- การปรึกษาหารือกันอย่างต่อเนื่องของผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน และแกนนำกลุ่มต่างๆ เพื่อให้สมาชิกเห็นว่า ชุมชนจะไม่เป็นภาระของหน่วยงานใด ในการที่ต้องเข้ามาแก้ไขปัญหาของชุมชน
- การสร้างเครือข่ายของแกนนำในแต่ละกลุ่มของชุมชน ทำให้เกิดประโยชน์ต่อการประสานงานมากขึ้น เช่น กลุ่มอาชีพ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข กลุ่มอปพร. กลุ่มอาสาสมัครบรรเทาสาธารณภัย กลุ่มกีฬา กลุ่มเยาวชนพิทักษ์สิ่งแวดล้อม
- การร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน โดยบอกกล่าวกัน โดยผ่านเสียงตามสายของชุมชน เพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหาของสภาพแวดล้อมที่ยังคงมีอยู่ภายในชุมชน เช่น ทัศนะอุดจอดจากกองขยะริมแม่น้ำ ปัญหาการปล่อยน้ำเน่าเสียของโรงงานห้องแครของชุมชนอื่นๆ ที่เป็นชุมชนใกล้เคียง
- การจัดประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันของสมาชิกในชุมชน ร่วมกันกำหนดกิจกรรม และหาทางออกในการจัดการปัญหานี้ๆ เอง
- การกำหนดตารางเวลาประจำเดือน ประจำปี โดยใช้วันสำคัญๆ ของประเทศไทยเป็นตัวร่างของ การร่วมกันทำกิจกรรมพัฒนาชุมชน เช่น วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา วันแม่แห่งชาติ วันพ่อแห่งชาติฯ ซึ่งทำให้สมาชิกในชุมชนรู้สึกว่างหน้า และเตรียมความพร้อมในการอุทกภัยร่วมกันดำเนินกิจกรรม
- การมีศูนย์ข้อมูลของชุมชนในการใช้เป็นศูนย์กลางของการประชุม หารือ การวางแผนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน โดยมีข้อมูลข่าวสาร และองค์ความรู้ต่างๆ ที่สามารถเผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจ รับรู้ โดยดำเนินการพร้อมกับการใช้เสียงตามสาย เป็นหอกระจายข่าวสารภายในชุมชนด้วย

- การประสานขอความร่วมมือจากองค์กรภายนอก/หน่วยงานภายนอก โดยผู้นำของชุมชนที่มีความสัมพันธ์อันดีกับหน่วยงานภายนอก ทั้งฝ่ายการเมืองท้องถิ่นและระดับชาติและข้าราชการประจำในสำนักงานเขต ทำให้ได้รับความร่วมมือ และการสนับสนุนได้อย่างดี ทั้งเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ฯลฯ
- การค่อยบอกกล่าว ตักเตือนกัน และการมอบหมายให้แกนนำกลุ่มต่างๆ ในชุมชนช่วยเฝ้าระวังปัญหาต่างๆ ทำให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน อีกทั้งการที่มีประธานชุมชนเป็นคนเดินเรื่องย่างยาวนาน ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ก็ทำให้การทำงานพัฒนาของชุมชนเกิดความต่อเนื่อง และเข้มแข็งตลอดเวลา

โดยสรุป จุดเด่นของชุมชนนี้คือ

- 1) การมีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง มีความรู้ และเลี้ยงดูการทำงานเพื่อส่วนรวม
- 2) การที่ผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่องค์กร/หน่วยงานต่างๆมาก ทำให้สะดวกต่อการขอความร่วมมือ/สนับสนุน
- 3) การมีกลุ่มพลังกลุ่มต่างๆ หลายกลุ่ม ในชุมชน และทุกกลุ่มเชื่อมโยงกันอย่างเหนียวแน่นทำให้ง่ายต่อการประสานงาน การดำเนินกิจกรรมใดๆ
- 4) การมีการกำหนดแผนงานกิจกรรมไว้ล่วงหน้า ทำให้ชุมชนรับรู้แผนงานล่วงหน้า สะดวกต่อการประสานงาน และบอกกล่าวในการดำเนินกิจกรรมใดๆ

แผนภาพที่ 17 แสดงความเข้มแข็งของการใช้สื่อ และ การหารือเพื่อชี้ให้เห็นถึงปัญหา กระตุ้นให้เกิดพลังความร่วมมือที่ดี

ชุมชนแม้จะมีปัญหาถูกใจรือที่ เนื่องจากพื้นที่บางส่วนของชุมชนเป็นที่ดินเช่า แต่พัง
ของความร่วมมือของชุมชนที่ยึดเหนี่ยว กันไว้อย่างเข้มแข็ง มีผู้นำที่เข้มแข็ง ใส่ใจต่อปัญหาของ
มวลสมาชิก ที่สามารถทำให้เกิดการเจรจาต่อรอง ยึดอายุการเช่าต่อไปได้อย่างหนึ่ง แต่ที่
สำคัญชุมชนยังให้ความสำคัญในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีของชุมชนให้มีอยู่ตลอดเวลา โดย
การร้องขอหรือการนำของผู้นำชุมชน ชาวบ้านก็ให้ความเกรงใจ และมีความเชื่อถือ และจะให้
ความร่วมมือโดยตลอด

บทที่ 3

การประเมินแบบสอบถามแต่ละพื้นที่เป้าหมาย

การใช้แบบสอบถามเป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินความคิดเห็นของชุมชนต่อสภาพปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เพื่อสะท้อนความคิดเห็นที่มีอยู่หลากหลาย และมุ่งมองที่ค่านะผู้วิจัย จะสามารถนำข้อมูลที่ได้มาปัจจุบันใช้ประโยชน์ต่องานวิจัย และให้สามารถรู้สึกความเป็นจริงของชุมชน เพื่อให้การติดต่อประสานงาน และการสร้างความสนใจสนับสนุนกับสมาชิกของชุมชนเป็นไปได้สะดวกขึ้น

กระบวนการจัดทำแบบสอบถามนั้น คณะผู้วิจัยได้เข้าไปพบปะผู้นำชุมชน อาสาสมัคร พิทักษ์สิ่งแวดล้อมประจำชุมชน และสมาชิกทั่วไปในชุมชน เป็นการพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นปัญหาต่างๆ เพื่อนำมาประกอบร่างขึ้นเป็นแบบสอบถามของแต่ละพื้นที่เป้าหมาย โดยการให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในร่างแบบสอบถามดังกล่าว จนได้ข้อสรุปที่ชัดเจน และวิจัยให้อาสาสมัครนำไปสัมภาษณ์หรือให้สมาชิกในแต่ละครัวเรือนตอบแบบสอบถามกลับมา ซึ่งจำนวนแบบสอบถามทั้งสิ้นมี 2,500 ชุด แบ่งออกเป็นพื้นที่เป้าหมายละ 500 ชุด (5 เขตพื้นที่เป้าหมาย) โดยแยกการเก็บข้อมูล 2 ครั้ง คือ ครั้งแรก เป็นการสำรวจข้อมูลพื้นฐานชุมชน และครั้งที่ 2 เป็นการสำรวจความคิดเห็นและผลของการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ

3.1 การออกแบบสอบถาม

การออกแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อใช้เป็นกลยุทธ์ในการให้ความรู้ พร้อมกับสืบหาข้อมูลเรื่องจิตสำนึกและความตระหนักรของสมาชิกแต่ละชุมชน เพื่อให้ได้สถานะภาพและความพร้อมของประชากรในชุมชน ผู้ตอบคำถามจำเป็นต้องไตร่ตรองและเหลียวมองปัญหาประกอบ ๆ ตัว และตอบบ้านอีกครั้ง ขณะ

เดียวกันกระตุ้นให้เกิดความสัมภัยต่าง ๆ ที่ปกติเคยมองข้ามไป เพราะความซินชา จำเจ เห็นอยู่ทุกวัน มาเป็นความใส่ใจต่อปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่อยู่ในชุมชนของตน

2. เพื่อให้สามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุของปัญหามลภาวะ ว่ามีจุดกำเนิดอย่างไรและส่งผลกระทบต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตมากน้อยเพียงใด

3. เพื่อกระตุ้นให้คิดหาทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ด้วยตนเอง / หรือมีมาตรการอื่นๆ ได้เป็นข้อเสนอแนะเป็นทางออก หรือที่จะต้องอาศัยความร่วมมือสร้างกิจกรรมที่ร่วมกันของชาวชุมชน เพื่อป้องกัน/แก้ไข ฯลฯ จนถึงเรื่องจัดอันดับความสำคัญของปัญหาได้

4. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปสู่แนวทางสร้างแรงจูงใจ จากความเห็นของสมาชิกชุมชนส่วนใหญ่ อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อความสำเร็จของรูปแบบการเฝ้าระวังฯที่มีผลในทางปฏิบัติ

3.2 สรุปข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามชุมชนในย่านพื้นที่ที่มีอาคารสูงและสิ่งปลูกสร้างปิดล้อม ในเขตพญาไท

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการระดมความคิดในพื้นที่ดังกล่าวอันประกอบด้วย 3 ชุมชนย่อยที่อยู่ใกล้ชิดติดกัน คือ ชุมชนวัดมะกอกส่วนหน้า ชุมชนวัดมะกอกส่วนกลาง และชุมชนสุขสวัสดิ์ ข้อสรุปของชาวชุมชนที่สะท้อนความเห็นสามารถแยกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

1. ความสามารถในการบ่งชี้ปัญหาสภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชน

- อากาศอับ อากาศไม่ถ่ายเทพอ ไม่ระบายน้ำให้หายใจไม่สะดวก
- ก่อให้เกิดโรคแพ้อากาศ เป็นหวัดบ่อยๆ และเป็นกันทุกเพศ ทุกวัย
- multiplicating ของอากาศ ส่วนใหญ่มาจากการริเวณถนนหน้าบ้าน และจากทางด่วน
- ปัญหาน้ำเน่าเสียจากท่อระบายน้ำ และในคูคลอง
- กองขยะเต็มไปทุกแห่ง
- มีที่รกร้างว่างเปล่าภายในชุมชน
- ปัญหาแมลงสาบ ยุงมาก มีหนูมากขึ้นเรื่อยๆ ส่วนใหญ่นำมาจับ
- ดันไม้ เพื่อสร้างความเขียวชีวิตริมแม่น้ำ ไม่เหลือบ้านเด่านั้น

- ปัญหาผู้คนละของตลอดเวลา มีเสียงดังตลอดเวลาโดยเฉพาะบริเวณใต้ทางด่วน
- กลิ่นเหม็นแทบทุกวัน จากกองขยะ จากน้ำเน่าเสีย และจากยานยนต์
- มีปัญหาตึกสูงปิดกั้นทิศทางลม คือ ตึกโรงพยาบาลพระมงกุฎ ตึกคอนโดมิเนียม และตึกอพาร์ทเม้นต์ ทำให้อากาศในชุมชนบางครั้งอบอ้าว ทำให้อึดอัด
- มีความเห็นส่วนใหญ่ว่าสภาพแวดล้อมภายในชุมชนที่ต้องร่วมกันปรับปรุงแก้ไข มี
 - 1)ปัญหาผู้คนละของและเสียงดังจากทางด่วนและรถวิ่งเสียงดัง ควรดำเนินการด่วน
 - 2)น้ำเน่าเสียในคลองสามเสน และคุคคลองซอย
 - 3)ปัญหาขยะมูลฝอยสะสมมากมาย และทิ้งกันเกลื่อนกลาง
 - 4)ปัญหามูลสุนัขจรจัด
 - 5)ปัญหาจากบ้านเช่าไม่ยอมรับรู้ รับผิดชอบ หรือมีส่วนร่วมแก้ไขแม้ป้องกันตักเตือนแล้ว แต่ยังทำอีก

2. มีความคิดในการแก้ปัญหาเป็นของตนเอง แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ ความพยายามในการแก้ไขปัญหา ที่ผ่านมา

- เคยร้องขอ ขอความช่วยเหลือ ไม่ได้รับการแก้ไข และกลับແยลลงกว่าเดิม
- ประชาชนไม่มีสิทธิ์ เพราะเป็นถนนหนทางของรัฐ
- มียานยนต์เพิ่มขึ้นทุกปี
- ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ อุปกรณ์และเครื่องมือจากหน่วยงานภาครัฐ ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่าที่ควร
- มีความเห็นร่วมกันว่าหากจะพัฒนาแก้ไขปัญหา ให้จะต้องได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้พกอาสาทุกครัวเรือน ในการแก้ไขปัญหาโดยด่วน เพื่อพัฒนาชุมชนให้ดีขึ้นเรื่อยๆ
- ปัญหาตึกสูงกั้นขวางทิศทางลม แม้จะรู้ปัญหา แต่ก็ย้ายไปไหนไม่ได้ แก้ไขไม่ได้ ทำให้ตอกย้ำในสภาพสมยอม เคยชิน มองข้ามการคิดหาวิธีลดปัญหาทางอ้อมอื่นๆ

3. ความต้องการของชุมชนในการป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมต่างๆ อาทิ

- ให้มีจุดพักฯ ยั่งชันของชุมชน/เก็บขยะทิ้งทุกวันไม่ให้มีสะสม
- ขอให้มีการบุคลากร คุ้มครอง สามเสน ซึ่งเริ่มต้นเขิน
- ช่วยผลัดต้นน้ำดี มาไล่น้ำเสียออกไป
- ใช้จุลินทรีย์เพิ่มออกซิเจนแบบธรรมชาติ เทปรับสภาพน้ำเสียในคูคลอง
- ใช้กำแพงกันฝุ่น เสียง ช่วงที่ผ่านชุมชนทั้งหมด
- ช่วยให้มีการจำกัดความเร็วของรถทุกคันที่วิ่งผ่านหรือเข้ามาในชุมชน
- ช่วยจัดทำลานกีฬาให้ทางค่าวน เพื่อรวมใจเยาวชนและสมาชิกให้ออกมาพนับแลกเปลี่ยนการพัฒนาชุมชนได้ โดยใช้กีฬาเป็นสื่อนำ
- อย่างการทำทางเท้าเลียบแนวทางค่าวนเพื่อป้องกัน ชาวชุมชนนำขยะหรือสิ่งของต่างๆ มาวางกีดกันสะสมเป็นทัศนะอุจจาระ เพื่อจะได้ตกแต่งทางเท้าด้วยดอกไม้ พันธุ์ไม้ให้สวยงามอีกด้วย

4. ทุกคนมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือเต็มความสามารถ หากมีการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาชุมชน

5. ยังไม่มีความเห็นเรื่องของแรงจูงใจ

เนื่องจากพื้นที่ในย่านดังกล่าวมีจำนวนบ้านเช่า ห้องเช่า บ้านแบ่งห้องให้เช่า อย่างมาก จำนวนมาก เพื่อรับผู้อยู่อาศัยแฝง หรือแรงงานย้ายถิ่น เข้ามาทำมาหากินในบริเวณพื้นที่รอบในของกรุงเทพฯ โดยประกอบอาชีพค้าขาย ขายร่ แผลอย ใช้แรงงาน มองต่อรัชดรับจ้าง ขับแท็กซี่ รับจ้างทั่วไป ฯลฯ จำนวนมาก เมื่อเทียบกันแล้วระหว่างสมาชิกถาวรหืออยู่อาศัยในชุมชนมานาน กับสมาชิกแฝงจะมีจำนวนอย่างละเท่าๆ กัน ทำให้ชุมชนมีปัญหาในการบริหารจัดการกับกลุ่มนบุคคลเหล่านี้สูง เนื่องจากไม่สามารถควบคุม ขอร้อง หรือขอความร่วมมืออะไรได้ และสมาชิกแฝงส่วนใหญ่ก็ไม่ค่อยมีจิตสำนึกในการดูแล ป้องกันแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมเลย จะเห็นได้จากมีการ

ทึ้งขยะเรี่ยลาดทั่วไปตามคุคลอง ร่องน้ำภายในชุมชน เต็มไปหมด โดยเฉพาะช่วงที่ติดอยู่กับบ้าน เช่า ห้องเช่า หรือ บ้านแบ่งห้องให้เช่าต่างๆ

สิ่งสำคัญที่เป็นผลพวงตามมาคือ ปัญหาเสพติด(ยาบ้า,ยาเค,กาว) ในชุมชนที่แฝงมาด้วย ทำให้ครอบครัวต่างๆ ไม่อยากส่งบุตรหลานของตนเองกิจกรรมใดๆมากนัก เพราะเกรงว่า จะไปข้องแวง หรือยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด หรือลูกชักชวนไปเสพยาเสพติดได้

3.3 สรุปข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามชุมชนในย่านพื้นที่ที่มีปัญหาผู้ลักลอบในเขตตุจักร

สรุปข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามชุมชนเขตตุจักรซึ่งประกอบไปด้วยชุมชนเป้าหมายที่มี พื้นที่ใกล้ชิดติดกันเป็นแนวยาวตามเส้นทางรถไฟสายเหนือและตามแนวยาวของคลองเปรมประชากรรวมทั้งสิ้น 5 ชุมชนด้วยกัน (เรียกอีกชื่อร่วมๆว่าชุมชน กม.11) คือ ชุมชนพร้อมใจพัฒนา, ชุมชนไทรคุ้ง, ชุมชนภักดี, ชุมชนเคหะสถานจริญชัย และชุมชนสวนผัก

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความและการระดมความคิด สรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. ชาวชุมชนส่วนใหญ่มีจิตสำนึก มีความรู้ มีความเข้าใจ ถึงปัญหาต่างๆ ภายในชุมชนของ ตนและรู้จักสังเกต สิ่งต่างๆรอบข้างมากกว่า 90%

2. ปัญหาที่ชาวชุมชนเห็นร่วมกัน

- ผู้ลักลอบ จากถนนลูกกรังริมทางรถไฟ
- การทิ้งขยะ ไม่เป็นที่ ปัญหาการทิ้งขยะในคุคลอง ปัญหาการทิ้งขยะลงได้ถูน บ้าน ใต้ถูนห้องเดว และตามพื้นที่ว่างเปล่า การเผาขยะ
- คุน้ำหน้าชุมชน ข้างทางรถไฟเน่าเหม็น คุน้ำในชุมชนเป็นที่ร่องรับยะตื้น เกิน ไม่มีทางระบายน้ำออก
- ผู้ลักลอบจากทางด่วนยกระดับเหนือชุมชน เสียงดังและการทิ้งเศษวัสดุลงมาจากทางด่วน

- การกองเศษวัสดุต่างๆ ในพื้นที่ว่างเปล่าก่อให้เกิดการปลิวของวัสดุกลิ้น ผุ่น และการรื้อคุ้ยของสุนัขและสัตว์อื่น ๆ
- ต้นไม้ ดอกไม้ ต้นแต่งชุมชน มีน้อยมาก ไม่พอ
- งูชุกชุมรวมทั้งสัตว์พาหะอื่น ๆ

3. เสียงของชาวชุมชนและท้องน้ำให้เห็นว่ามีจุดมุ่งหมาย มีความหวัง และรู้จักจัดลำดับความเร่งด่วนของปัญหา

4. มีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ เช่น

- รู้ว่าต้องช่วยตนเองก่อน
- ต้องมีความร่วมมือ ร่วมใจกัน
- แต่ขอให้ภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วม และสนับสนุน ส่งเสริม
- ขอให้มีเจ้าหน้าที่ นักวิชาการมาอบรมให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอ

5. มองเห็นทางแก้ปัญหาตามความต้องการส่วนใหญ่ของชาวชุมชน

- มีสถานที่สีเขียว เพื่อการนันทนาการ
- มีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และประชาสัมพันธ์ของชุมชน
- มีการอบรมให้ความรู้ ข้อมูล อย่างต่อเนื่อง
- มีถนนลาดยางริมทางรถไฟ
- ให้ภาครัฐเข้ามาร่วมกิจกรรมกับชุมชน ปอยขึ้น / รัฐเป็นผู้เริ่ม

6. แรงจูงใจในการร่วมกันดูแล เฝ้าระวัง แก้ไขปัญหาของชุมชน คือ

- ไม่ใช่เงิน แต่เกี่ยวกับการ (ส่วนน้อย, มากกว่า 5%)
- ต้องการผู้นำและผู้ชี้แนะมาช่วยให้ความรู้ เพื่อให้เกิดการเห็นใจนำสร้างจิตสำนึก และความสามัคคี
- ความเห็นส่วนใหญ่ที่การจัดให้มีกิจกรรมที่ทำร่วมกันและการที่ต้องมีประชาชนและกรรมการชุมชนที่เข้มแข็ง เอาริงเอาจัง ซึ่งจะช่วยสร้างแรงจูงใจให้การเข้าร่วมมีมากขึ้น ได้

7. จุดมุ่งหมาย และความหวัง

- อยากรู้ความสะอาด ความเป็นระเบียบ

- อยากมีเครื่องเล่นกีฬา เพื่อช่วยพัฒนาเด็กในชุมชน
- ไม่อยากให้มีปัญหาเรื่อง แก่งแย่ง ชิงดีซิงเด่นกัน
- ต้องการมีศูนย์ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อให้ความรู้ และประชาสัมพันธ์
- ต้องการได้ความรู้ / มีการฝึกอบรม ในวันหยุด

8.เสนอข้อคิดเห็นในทำนองเดียวกันคือ

- ภาครัฐยังห่างเหินจากการเอาใจใส่ปัญหาต่างๆของชุมชน โดยไม่ได้จัดว่ามี ความสำคัญเป็นอันดับแรก
- ภาครัฐยังไม่มีความเด็ดขาด จริงจัง ต้องการให้มีการจัดการทางกฎหมายที่ เด็ดขาดกว่านี้ ในทุกปัญหา

3.4 สรุปข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามชุมชนในย่านพื้นที่ที่ชุมชนมีกิจกรรมเข้มแข็ง ในเขตคลอง สาร

สรุปข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามชุมชนเขตคลองสาร ชุมชนหน้าตลาดศิรินทร์ เขตคลองสาร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการระดมความคิด พอสรุปได้ดังนี้

- 1.ชาวชุมชนมีความตระหนัก เข้าใจปัญหา และรู้สาเหตุของปัญหามากว่า 45 %
- 2.ชาวชุมชนเห็นว่ามีส่วนช่วยกันรับผิดชอบเท่าเทียมกันทั้งชุมชนและรัฐ
- 3.ชาวชุมชนมีความเข้าใจเรื่องของผลกระทบต่อสุขภาพ 38%
- 4.ในด้านแรงจูงใจ ควรเป็นกิจกรรมทำร่วมกัน โดยประธานชุมชนเป็นผู้นำในการทำกิจกรรม

5.ระดับความร่วมมือของชาวบ้านมีสูงและยินดีในการเข้าร่วมแก้ปัญหาป้องกัน ไม่ให้เกิด ปัญหา มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ดี แต่ยังขาดกลไก / กลยุทธ์การ รวมพลังก้าย พลังใจ ในการลงมือ ทำกิจกรรมที่เป็นปัญหาด้านมลพิษทางอากาศ โดยเฉพาะ

6.ปัญหามลพิษหลักๆของชุมชนคือ

- อากาศเป็นพิษจากถนนหน้าชุมชน การสตาร์ทเครื่อง รถยนต์และรถ

มอเตอร์ไซด์

ผู้ผลิตของจากร้านทำเฟอร์นิเจอร์ กลิ่นสี กลิ่นทินเนอร์

- นำ่น่าเสียในคุต่างๆ ในชุมชน และนำ่น่าเสียในคลองข้างวัดสุวรรณ การทิ้งขยะลง

คลองของคนไก่คลอง และ การทิ้งนำ่เสียของลงงานห้องแฉวลงคลอง

- ขยะทิ้งทั่วไปในชุมชน ใต้ถุนบ้าน เกิดการหมักหมม กล้ายเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง และเชื้อโรคต่างๆ มีการทิ้งไม่ลงถัง ขยะจากการรับซื้อของเก่าวางระเกะระกะ ไม่เป็นระเบียบ

- เสียงดังจากการรถมอเตอร์ไซด์ทิ้งหน้าชุมชน และวิ่งในชุมชน

7. ชาวชุมชนมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

- ไม่สร้างเครื่องรถรอ ไม่บิดเร่งแรงในซอย

- รถรบค์ให้มีการบุคลอกคุกคลอง การปรับสภาพน้ำโดยใช้น้ำรินทรี

- ต้องการให้มีการรณรงค์การทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นทาง

- ช่วยกันดูแลพื้นที่ทางเดินให้สะอาดหน้าบ้านตนเองเสมอ

- อย่างไรด้วยความร่วมมือการประสานการรณรงค์ต่างจากเจ้าหน้าที่ของเขต คลองstanที่เกี่ยวข้อง

3.5 สรุปข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามชุมชนในย่านพื้นที่ที่มีการจราจรแออัด ในเขตดินแดง

สรุปข้อมูลจากแบบสอบถามของชาวชุมชนชานเมือง เขตดินแดง ซึ่งเป็นชุมชนขนาดใหญ่ มีถนนซอยสายหลักผ่านกลางชุมชน มีถนนซอยเป็นลักษณะก้างปลาทั้งสองด้าน ทำให้มีيانยนต์วิ่งผ่านชุมชนตลอดเวลา อีกทั้งเป็นชุมชนที่มีอาคารพาณิชย์ พาทเม้นต์ คอนโดมิเนียมกำลังเกิดขึ้น มากมาย ชาวชุมชนจำนวนมากที่เป็นประชากรแห่ง เพราะต้องมาอาศัยหลบหนอนและทำงานในช่วงเวลากลางคืน เพราะอยู่ใกล้สถานและแหล่งบันเทิงยามราตรีต่างๆ ย่านรัชดา การพูดคุยและสะท้อนความเห็นของสมาชิกชาวชุมชนผ่านแบบสอบถาม มีข้อสรุปข้อคิดเห็นของชาวชุมชน ดังนี้

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการระดมความคิด

1. สภาพแวดล้อมรอบบ้าน 90% มีความรู้เรื่องมลพิษ และสังเกตสิ่งต่าง ๆ รอบตัว

2. ทราบสาเหตุของปัญหามลพิษ สามารถชี้ได้ 90% ซึ่งปัญหาหลักๆ คือ

- ปัญหาที่มาจากการจราจรที่แออัดในชุมชน เพราะถนนคับแคบ ไม่มีที่จอดรถ

- ปัญหาถนนคับแคบ มีตอรอซอกซอยเยอะ ชุมชนเป็นทางลัดผ่านของยวดยานต่างๆ

- ปัญหาน้ำก่อสร้าง ไม่คุ้มผ้าใบ ไม่ควบคุมการแพร่กระจายของฝุ่นละออง และรถขนปูนคอนกรีตผสมเสริจ ซึ่งมีคันใหญ่ เวลาเข้าออกชุมชนทำให้รถติดกันมาก และมักวิ่งไม่เป็นเวลา

- ปัญหาน้ำเตอร์ไชด์ ตู้กๆ ส่งเสียงดัง ขับรถซิ่ง น้ำดันเนวี่ยน

- ปัญหายะสะสน การเก็บของเจ้าหน้าที่ยังไม่ทั่วถึง

- ปัญหาแพลงลอย รถเข็นขายอาหาร รุกล้ำถนน ทางเดินเท้า

3. โครงการรับผิดชอบ

- ต้องร่วมกัน ทั้งเขต สน. คนในชุมชน กรมควบคุมมลพิษ และนโยบายภาครัฐ

4. เป้าหมายที่เห็นว่าจะแก้ปัญหาได้

- จราจร ความปลอดภัย

- คุณภาพเรื่อง การจราจร + สำรวจ

- ยกระดับความตระหนัก ความรู้ของคนในชุมชน

5. แรงจูงใจ

- กิจกรรมที่วัยรุ่นพึงพอใจ คือ กีฬา

- มีผู้นำทำจริงจัง มีความเสียสละเพื่อชุมชน

- 오히려 สร้างความเข้าใจ , ประชุมร่วมกัน , รณรงค์ร่วมกันทำ

- ไม่บังคับ แต่ควรจะเชิญชวนขอความร่วมมือ

- เจ้าหน้าที่ ความมาร่วมกิจกรรมร่วม สร้างความเป็นกันเอง ประชาสัมพันธ์บอกร่วมกันอยู่เสมอ

6. ปัญหาอื่น

- ยาเสพติด ในกลุ่มวัยรุ่น
- ปัญหาการพนัน เล่นห่วย เล่นสนุกเกอร์
- 摩托อร์ไซค์ รถตุ๊กๆ ขับรถประมาท

7. ชาวชุมชนส่วนใหญ่ต้องการให้ความร่วมมือ หากมีการร้องขอหรือรณรงค์ขอความร่วมมือ สภาพแวงล้อทางกายภาพของชุมชนชานเมือง เนื่องจากเป็นชุมชนใหญ่ ตั้งอยู่ใจกลางเมืองที่แวดล้อมไปด้วยตึกอาคาร และศูนย์การค้าขนาดใหญ่ มีเส้นทางลัดเข้า-ออกชุมชนมากถึง 8 สายด้วยกัน ชุมชนจึงกลายเป็นศูนย์รวมหรือทางผ่านของyanยนต์ทุกประเภท อิกทั้งชุมชนยังไม่มีการวางแผนการจัดระบบการจราจรอย่างจริงจัง และเนื่องจากถนนเป็นซอยเล็ก yanยนต์ต่างๆ ที่ส่วนกันไปมาก ยกตัวอย่าง มีมอเตอร์ไซค์รับจ้าง และyanยนต์ต่างๆ วิ่งเข้าออกตลอดเวลา โดยเฉพาะในช่วงโหน่งร่องด่วน เช้า-เย็น จะเป็นปัญหาวิกฤติมากในชุมชน ผลที่ตามมาคือ ปัญหามลพิษทางอากาศ ปัญหาเสียง ดัง ที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อสมาชิกในชุมชน

3.6 สรุปข้อมูลคำตอบจากแบบสอบถามชุมชนในย่านพื้นที่ที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตจอมทอง

เขตจอมทองเป็นเขตที่มีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมากในลำดับต้นๆ ของกรุงเทพมหานคร การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพจากชุมชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำสวนส้ม สวนผลไม้ สวนผัก มาเป็นชุมชนที่มีอาคารร้านค้า สถานประกอบการและโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาตั้ง ประกอบกิจการเป็นจำนวนมากและหนาแน่น ทำให้วิธีชีวิตของชาวชุมชนเปลี่ยนไป มีผู้อพยพเข้ามายังเข้ามาอยู่อาศัยจำนวนเพิ่มมากขึ้น เพราะต้องเข้ามารับจ้างใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม แต่ ประเด็นปัญหาทางสิ่งแวดล้อมที่สมาชิกชาวชุมชนนังนอง 2 (สันติสุข) และส่วนหนึ่งของชุมชนวัดใหม่ย้ายน้ำยังคงมีความต้องการต่อไป

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและการระดมความคิด

1. มีความเข้าใจและมีจิตสำนึกรู้ปัญหาสิ่งแวดล้อม และทราบสาเหตุ 48 %
2. ผู้รับผิดชอบ ควรเป็น ชาวชุมชน และรัฐต้องมีส่วนเท่า ๆ กัน
3. นักพิษมีผลกระทบทำให้สุขภาพเสื่อม โกร姆 และเจ็บป่วยถึง 79 %
4. แรงจูงใจจะมาจากการประชานชุมชนที่เข้มแข็ง จริงใจช่วยพัฒนาส่วนรวม และการจัดกิจกรรมร่วมกัน
5. ระดับความร่วมมือส่วนใหญ่ ยินดีร่วมมือ มากกว่า 62 %
6. ทราบปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไขของชุมชน และสามารถจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังได้ดังนี้
 - กลืนเหม็นและเสียงดัง จากโรงงานอุตสาหกรรม
 - ปัญหาน้ำเน่าเสียและกลืนเหม็นในคูคลอง รวมทั้งการทิ้งขยะลงในคูคลอง
 - ปัญหาสุนัขจรจัด และกลืนมูลสุนัข
 - ปัญหาการทิ้งขยะ ไม่เป็นที่ ขยะทางการเกษตร การมาบริการของเขตมาเก็บ ไม่ทั่วถึงหรือไม่สม่ำเสมอ

แม้ในชุมชนนอง 2 (สันติสุข) จะพบปัญหาที่มาจากโรงงานอุตสาหกรรม ไม่นักนัก แต่ก็มีบางโรงงานยังคงเป็นปัญหาอยู่โดยเฉพาะเรื่องกลิ่น เนื่องจากเป็นโรงงานแปรรูปน้ำยางพาราเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ แต่กลิ่นก็จะเกิดในช่วงที่ล้มพัดผ่านไปยังชุมชนตามแนวทางลมเท่านั้น นอกจากนั้น ก็จะเป็นปัญหากลิ่นเหม็นจากน้ำเน่าเสียในคูคลองเสียเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากระบบน้ำไม่ไหลเวียน เพราะมีประตูน้ำของกรุงเทพมหานครมาปิดกั้น ทำให้น้ำเน่าเสียได้ง่าย หากยามใดที่ไม่มีการระบายน้ำข้าออก

ความสนใจของสมาชิกในชุมชนเกี่ยวกับการจัดการปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้น ขึ้นอยู่กับผู้นำชุมชนอย่างเท็จริง เนื่องจากมีผู้นำที่มีหลายคน มีความเข้มแข็งและมีการประสานงาน ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนกันและกันทุกกิจกรรม รวมทั้งมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยราชการต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานในสำนักงานเขตจอมทอง ทำให้การร้องขอหรือความร่วมมือ ได้รับการตอบสนองที่ดีมาก

บุคเด่นอีกประการหนึ่งคือ การชอบทำงานกิจกรรมของผู้นำ ทั้งประธานชุมชน และประธานกองทุนหมู่บ้าน ทำให้คณะกรรมการหมู่บ้านก็เลื่อยากมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมไปด้วย ส่วนบุคคลนั้นทางกองทุนหมู่บ้านจะมีดออกผลมาช่วยสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ชุมชนพัฒนาไปได้เร็วตามความคาดหวัง

กล่าวโดยสรุป ปัญหาของแต่ละชุมชนเป้าหมายที่คณะกรรมการวิจัยได้เข้าไปสำรวจและจัดทำแบบสอบถาม เพื่อสำรวจหาประเด็นและข้อมูล สภาพปัญหา และข้อเท็จจริงต่างๆในชุมชน ทำให้ทราบว่าแต่ละชุมชนแม้จะมีความแตกต่างกันในเชิงกิจภาพ ของสถานที่ตั้ง ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต่างกันตามกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ แต่เมื่อศึกษาปัญหาของแต่ละพื้นที่แล้วจะมีความคล้ายคลึงกันมาก แต่อาจจะแตกต่างกันในรายละเอียดแยกย่อย เช่น สาเหตุ ต้นตอของปัญหา ซึ่งปัญหาหลักก็จะมาจาก ปัญหามลพิษทางอากาศ ปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหายะหมักหมม ปัญหาเสียงดัง ปัญหาสุนัขจรจัด เป็นต้น

ส่วนปัญหาทางสังคมของชุมชน สรุปที่สำคัญมี

- การขาดผู้นำที่จะเป็นศูนย์รวมใจ และศรัทธาของคนในชุมชน ที่จะอาศัยยึดเหนี่ยว
- การขาดผู้นำทางความคิด ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม
- ขาดความสามัคคีกลมเกลียว และเสียสละเพื่อส่วนรวม
- การขาดแรงจูงใจ
- ขาดการสื่อสารที่ชัดเจนแน่นอน ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในชุมชน และประธานงานทั้งในและนอกชุมชน

บทที่ 4

วิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

4.1 สิทธิและหน้าที่ ของชาวบ้านในการดูแล ติดตามตรวจสอบ คุณภาพอากาศ

ปัญหาด้านสิทธิและหน้าที่ของชาวชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ มีส่วนเข้ามามีเฝ้าระวัง ดูแล ตรวจสอบปัญหาสิ่งแวดล้อมนั้น กฎหมายให้สิทธิมากamy แต่ กฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 มาจักระทั้งถึงพระราชนบัญญัติต่างๆ ที่ เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชนบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 พระราชนบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535 พระราชนบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2535 พระราชนบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 ฯลฯ ซึ่งกฎหมายแต่ละฉบับ ต่างก็ให้สิทธิและหน้าที่ประชาชน ให้มาช่วยรัฐในการทำหน้าที่เฝ้าระวัง ดูแล ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ดังจะนำเสนอประเด็นที่เห็นได้บ่อยๆและเกี่ยวข้องกับชาวชุมชน ที่สามารถเข้าใจได้ ง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติของประชาชนในชุมชน ดังนี้

สิทธิและหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 บัญญัติสิทธิและหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ไว้ชัดเจนและถือว่าเป็นนิมิตใหม่ ที่สิทธิและหน้าที่ของประชาชนได้รับการรับรองโดย กฎหมายสูงสุดของประเทศไทย อันจะเป็นผลให้ประชาชนสามารถเข้ามามีสิทธิมีส่วนในการบริหาร จัดการ และเฝ้าระวังดูแลปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมต่างๆได้

การได้ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน หากดำเนินการได้ด้วยดีก็เป็นการ ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล หรือสิทธิสาธารณะ หรือเป็นการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหน่วย งานของรัฐที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของกฎหมาย หากละเว้นไม่ปฏิบัติหรือ เพิกเฉยต่อหน้าที่อันพึงต้องกระทำ ประชาชนสามารถร้องสิทธิโดยอำนาจของรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 และกฎหมายลูกต่างๆ ที่บัญญัติไว้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ชุมชนทั้ง 5 พื้นที่เป้าหมายนำร่องต่างก็ประสบปัญหามลพิษทางอากาศ และปัญหามลพิษอื่นๆในชุมชนของตนเอง ดังได้นำเสนอในบทที่ 3 มาแล้ว ทั้งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเองด้วยการ

กระทำของตน เช่น เพาบยะ ทิ่งยะ ขับรถมีค่าน้ำด้ำ เสียงดังเสียเงื่อง หรือบุคคลอื่นเป็นผู้ก่อขึ้น ซึ่งตนเองพบเห็น หรือได้รับผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย หรือต่อจิตใจ ซึ่งเท่าที่ผ่านมาแม้ลังกวน เราจะมีกฎหมายที่ระบุสาเหตุของปัญหาและมาตรการในการระงับปัญหาอยู่แล้วก่อนข้างจะครบถ้วนก็ตาม แต่ข้อกฎหมายเหล่านั้นกลับไม่ได้สื่อให้ชาวบ้าน หรือประชาชนทั่วไปได้รับรู้ สิทธิและหน้าที่อันพึงมีพึงได้ของตนอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ยังผลให้ไม่สามารถนำไปใช้ควบคุม ป้องกัน หรือแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที ทำให้หลายคนไม่กล้าที่จะใช้สิทธิของตนในการกฎหมาย ไม่กล้าที่จะร้องเรียนกล่าวโทษผู้ฝ่าฝืนหรือกระทำความผิด หรือไม่กล้าที่จะร้องเรียนกล่าวโทษหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรงต่อการขัดการปัญหาหรือการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ ดังจะประมวลมาอธิบายได้ดังนี้

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 บัญญัติสิทธิและหน้าที่ของบุคคลไว้ในหลายหมวดด้วยกัน ดังนี้

อำนาจอธิบดีไทยเป็นของปวงชนชาวไทย... ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง

* สิทธิของบุคคลที่จะมีส่วนร่วมกับรัฐและชุมชนในการบำรุงรักษา และได้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ และในการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ดำรงชีพอยู่ได้อย่างปกติและต่อเนื่อง ในสิ่งแวดล้อมที่จะไม่เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิภาพ หรือคุณภาพชีวิตของตน ย่อมได้รับการคุ้มครอง ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 (มาตรา 56)

* สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย ย่อมได้รับการคุ้มครอง

* สิทธิของบุคคลที่จะฟ้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์กรอื่นของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคล ให้รับผิดชอบจากการกระทำหรือการละเว้นการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น ย่อมได้รับการคุ้มครอง (มาตรา 62)

* การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำไม่ได้ (มาตรา 29)

* บุคคลมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย (มาตรา 67)

* บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชน (มาตรา 70)

เมื่อทราบถึงสิทธิและหน้าที่ของบุคคลแล้ว ชาวบ้านในฐานะผู้ทรงสิทธิ์ชอบที่จะใช้สิทธิของตนที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ ในการจัดการ แก้ไขปัญหามลพิษต่างๆที่เกิดขึ้น จากการพมเห็นของตน เพื่อขัดปัดเป้าปัญหาดังกล่าวให้ทุเลา และหมวดไป ด้วยมาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่แล้ว ในแต่ละประเด็นปัญหา ที่มีหน่วยงานภาครัฐดูแล และรับผิดชอบ ดังนี้

4.2 ตัวอย่างกรณีปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่พบในชุมชนด้านต่างๆ และแนวทางการใช้สิทธิทางกฎหมายของชาวบ้าน

1) ปัญหางานทึบสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย ของผู้พักอาศัยและผู้เช่าอาศัยในห้องเช่าเกลื่อน กadal ในบริเวณใต้ถุนห้องเช่า บริเวณโดยรอบ หรือในคุกคอง ในชุมชน เป็นที่อุดจัด ตาต่อผู้พนักงานและทำให้เป็นแหล่งเสื่อมโทรม เป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

- ชาวบ้านที่พบเห็นปัญหาดังกล่าวสามารถใช้สิทธิ ในการร้องเรียนต่อ กทม. ได้ (ณ ที่ทำการเขต)
- ชั่ง กทม. ในฐานะราชการส่วนท้องถิ่น มี(หน้าที่)อำนวยในการออกกฎหมาย กำหนดด้วยการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย หรือให้เจ้าของ หรือผู้ครอบครองอาคาร หรือสถานที่ใดๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตาม สภาพ หรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้นๆ และ กำหนดการอื่นใดที่ จำเป็นเพื่อให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ หรือมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุแห่งปัญหาดังกล่าว หรือ กำหนดด้วยการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ใน คำสั่งได้ ตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 20 (3) (6) มาตรา 25, 26,28
- หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของเขต (กทม.) และ เลยหน้าที่ เจ้าหน้าที่เขตสามารถเข้าจัดการให้สะอาดได้ โดยที่เจ้าของหรือผู้

ครอบครองสถานที่นั้น ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับ การจัดการทำความสะอาดดังกล่าว หรือต้องระวังโถยจำกูกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- ตามกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 มาตรา 32(2) กำหนดไว้ว่า ห้ามนิไหผู้ใด ปล่อยปะละเลยให้มีสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในที่ดินของตน ในสภาพที่ประชาชนอาจมองเห็นได้ จากที่สาธารณะ
- หากฝ่าฝืนต้องระวังโถยจำกูกไม่เกิน 6 เดือน ปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อคิดเห็น

-ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สามารถส่วนใหญ่ของชุมชนมักเป็นผู้ทำให้เกิดปัญหาเอง จึงไม่มีใครในชุมชนที่จะกล้าออกมารอส่งสิทธิการใช้กฎหมายที่มีอยู่ได้

-หนึ่งในปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชน คือ การบริหารจัดการของเจ้าหน้าที่รักษาความสะอาดของเขต ที่ไม่สามารถเข้าไปบริการเก็บขยะในช่วงวันเวลาที่เหมาะสม จึงเกิดปัญหาและบางจุดในชุมชนไม่สามารถเข้าไปเก็บขยะได้ ชาวบ้านจึงอาศัยความมักง่ายในการทิ้งขยะ เกลื่อนกัดทั่วไปในได้ถุงบ้าน ห้องร่อง และพื้นที่ว่างเปล่าแทน

-มาตรการ/กฎหมายในการบังคับใช้กับบ้านเช่า ยังไม่มีให้ชัดเจนและ ไม่มีกฎหมายรองรับ จึงไม่มีเจ้าภาพที่แท้จริง สำหรับหน้าที่รับผิดชอบที่พึงกระทำทั้งในบทของพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ดูแล กำกับ และหน้าที่อันพึงปฏิบัติของเจ้าของ/ผู้อยู่อาศัย

-พ.ร.บ.รักษาความสะอาดฯ กำหนดข้อห้ามการทิ้งขยะ ไม่เป็นที่ ไว้ชัดเจน แต่ ขาดการรณรงค์และบังคับใช้โดยเจ้าหน้าที่ เนื่องจากอาจจะมีบุคคลกรไม่เพียงพอที่จะไปกว่าขันจับกุม และหรือบนทลงโถยยังไม่ศักดิ์สิทธิ์และมีผลให้ไม่เกิดความเกรงขามเพียงพอ กับการเอาจริง ทำอย่างสมำเสมอของเจ้าหน้าที่

2) ปัญหาการพนกการแพร่กระจายของฝุ่นละออง (หมายรวมถึง กลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน เบ้า แล้ว หรือกรณีใดๆ) จากการก่อสร้าง สิ่งปลูกสร้าง ตึก อาคารบ้านเรือน โรงปูนคอนกรีตผสมเสริม สิ่งสาธารณูปโภค

สาธารณูปการต่างๆ เช่น ถนน ทางด่วน ปล่อง อุโมงค์ข้ามทางแยก รถไฟฟ้าใต้ดิน บนดิน ฯลฯ เป็นเหตุให้เสื่อม หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของชาวบ้าน

- ชาวบ้านที่พบริบบินปัญหาดังกล่าวสามารถใช้สิทธิ ในการฟ้องหรือร้องเรียน กล่าวโทษผู้กระทำผิดต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้ (กทม.)
- กทม. มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ระงับเหตุแห่งปัญหาดังกล่าว หรือกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุดัง กล่าวเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้ ตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 26, 27,28
- หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของกทม. ละเลย หน้าที่ หรือขัดขวาง เจ้าหน้าที่เขตสามารถเข้าจัดการให้ไม่ให้เกิดปัญหาได้ โดยที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับ การจัดการกระทำการดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ และต้องระวังโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อคิดเห็น

- กรณีดังกล่าว ชาวชุมชนเคย ทดลองใช้สิทธิตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว เพื่อมีส่วน ร่วมในการขัดปดเป้าปัญหา โดยร้องเรียนผ่านสำนักงานเขต
- กรณีนี้มีประเด็นปัญหาที่พบริบบินชุมชน ปัญหามาจากผู้รับเหมาที่สร้างอาคารและ วิศวกรผู้ควบคุมอาคาร ไม่ใส่ใจ ซึ่งถือว่ามีสภาพเป็นนิติบุคคลละเมิดกฎหมายอย่างชัดเจน สำนัก งานเขตพื้นที่มีหน้าที่ต้องรับเรื่องร้องเรียนจากชาวบ้าน และต้องดำเนินการเอาผิดกับผู้ก่อมลพิษ หรือผู้ฝ่าฝืน แต่ในกรณีนี้ภาครัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลไม่ดำเนินการ นิ่งเฉย ไม่มีการลงโทษ ซึ่ง เป็นการแสดงว่า ปัญหาข้อกฎหมายขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ที่ละเลยไม่นำข้อกฎหมายมาบังคับใช้

3) ปัญหาการเท หรือทึ่งขยะ สิ่งปฏิกูล มูลฝอย น้ำโสโครก ลงในถนนหรือทางน้ำ (คู คลอง ลำชาร แม่น้ำ)

- ชาวบ้านที่พบริบบินปัญหาดังกล่าวสามารถใช้สิทธิ ในการแจ้งความต่อ พนักงานสอบสวน(ตำรวจ) เจ้าพนักงานท้องถิ่น(ผู้ว่ากทม.) หรือพนักงานเจ้า หน้าที่ (ปลัด กทม., พอ.เขต, พช.พอ.เขต) ได้ทันที

- ผู้ที่ทำการเท หรือทิ้งขยะ สิ่งปฏิกูล มูลฝอย นำโสโครก ลงในถนนหรือทางน้ำ (คู่ ลำคลอง ลำชาร แม่น้ำ) มีความผิดตามกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มาตรา 33 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10,000 บาท
- ชาวบ้านผู้พบร่องรอยของค่าปรับ จากหน่วยงานหรือบุคคลที่ชาวบ้านแจ้ง หลังจากที่ผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับแล้ว (มาตรา 51)

ข้อคิดเห็น

-ปัญหาที่พบชาวบ้านขาดความกล้า และความร่วมมือที่จะใช้สิทธิตามกฎหมายที่มีอยู่ ปล่อยเลยตามเลย ไม่ใส่ใจ

-ปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายๆชุมชน เพราะขาดการนำที่เข้มแข็งจากผู้นำชุมชน และเจ้าหน้าที่รักษาความสะอาดของเขต เพราชาวบ้านเองมีความพร้อมในการให้ความร่วมมือ เช่น เมื่อมูลนิธิฯเข้าไปเชิญชวนการเข้าร่วมรณรงค์ทุกคนกีพร้อมใจกันออกมารักษาจิกรรมอย่างเข้มแข็ง แต่หลังจากนั้น เมื่อผู้นำ และเขตไม่سانต่อ ทุกอย่างก็กลับเข้าสภาพเดิม

-จุดอ่อนของกฎหมายอยู่ที่เจ้าหน้าที่ผู้กำกับและบังคับใช้ไม่ได้มองหากลยุทธ์ที่พลิกแพลงเหมาะสมต่อพื้นที่มาใช้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหา กรณีนี้ก็คือ เจ้าหน้าที่เขตต้องเข้ามาดูแล นำทาง และเป็นจุดกลางของการรวมตัวกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อชุมชน โดยรวมคอยเป็นพี่เลี้ยง ชี้แนะประเด็นมลพิษต่างๆ และกิจกรรมแก้ปัญหาที่ใช้พลังของชุมชนเป็นหลัก

4) ปัญหามีรถบรรทุกมูลสัตว์ gravid หิน ดิน เลน บุน ราย มูลฝอย น้ำมัน ทำให้ตกหล่น ปลิว ฟุ้งกระจาย หรือร้าวไหลลงบนถนน

- ชาวบ้านที่พบเห็นปัญหาดังกล่าวสามารถใช้สิทธิ ในการแจ้งความต่อ พนักงานสอบสวน(ตำรวจ) เจ้าพนักงานท้องถิ่น(ผู้ว่ากทม.) หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ (ปลัด กทม., ผอ.เขต, ผช.ผอ.เขต) ได้ทันที
- ผู้ขับขี่รถคันดังกล่าว มีความผิดตามกฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มาตรา 55 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 3,000 บาท

- มาตรา 12 ของ พ.ร.บ.ดังกล่าวยังระบุไว้อีกว่า เจ้าของรถซึ่งใช้บรรทุกสัตว์ กรวด หิน ดิน เล่น ทราย สิ่งปฏิกูล นูฟอย หรือสิ่งอื่นใด ต้องจดให้รถนั้นอยู่ ในสภาพที่ป้องกันมิให้มูลสัตว์หรือสิ่งดังกล่าวตกหล่น ร้าวไหล ปลิว ฟุ้ง กระจายลงบนถนนในระหว่างที่ใช้รถนั้น รวมทั้งต้องป้องกันมิให้น้ำมันจาก รถร้าวไหลลงบนถนน
- หากมีกรณีดังกล่าวเกิดขึ้นข้างต้น พนักงานเจ้าหน้าที่ของเขต เจ้าพนักงาน จราจร หรือตำรวจจราจร มีอำนาจสั่งให้ผู้ขับขี่นำรถไปที่สถานีตำรวจน้ำที่ทำ การขันสั่ง หรือสำนักงานเขต และยึดรอนน้ำไว้จนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถจะชำระค่าปรับ ตามมาตรา 57 ปรับไม่เกิน 10,000 บาท เสียก่อน
- ชาวบ้านผู้พูดเห็นและแจ้งความ ตามความผิดดังกล่าว มีสิทธิได้รับเงินค่าปรับกึ่งหนึ่งของค่าปรับ จากหน่วยงานหรือบุคคลที่ชาวบ้านแจ้ง หลังจากที่ผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับแล้ว

ข้อคิดเห็น

- กฎหมายดังกล่าว กำหนดออกมาเพื่อสร้างเสริมแรงจูงใจของชาวบ้านให้สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม แต่ชาวบ้านก็มีภาระและเสียสacrifice ไม่น้อยใจต่อข้อปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งก็มักจะเป็นบทบาทของเจ้าหน้าที่เทศกิจของสำนักงานเขต และตำรวจน้ำที่ที่จะเข้าไปจัดการปัญหา หากเจ้าหน้าที่พูดเห็น

- การรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ข้อแรงจูงใจดังกล่าวให้ชาวบ้านทราบอย่างกว้างขวางน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวัง ดูแล รักษาสิ่งแวดล้อม

5) ปัญหาพนเห็นมิผู้ขับขี่yanพาหนะ (รถบรรทุก – รถเมล์ - รถ ขสมก. ฯลฯ) ปล่อยควันดำหรือปล่อยมลพิษ เกินมาตรฐาน

- ชาวบ้านผู้พูดเห็นสามารถร้องเรียนหรือแจ้งไปที่ ศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารรถสาธารณะ กรมการขนส่งทางบก โทร. 1584
- ชาวบ้านผู้แจ้งมีสิทธิได้รับเงินส่วนแบ่งค่าปรับจำนวน ร้อยละ 35
- สำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ให้ร้องเรียนไปที่ กรมควบคุมมลพิษ โทร. 1650 หรือ กองบังคับการตำรวจนครบาล(บก.จร.) โทร. 1197

ห้อง 02-221-3855

- ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าได้มีการใช้yanพาหนะที่คุณดำเนินมาตรฐานจริง พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้yanพาหนะนั้น โดยทำเครื่องหมายให้เห็นเด่นชัดว่า “ห้ามใช้ชั่วคราว” ก่อนจะกว่าจะนำไปซ่อมแซมแก้ไขปรับปรุงภายใน 30 วันแล้วนำมาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจวัดอีกรั้ง หากมลพิยคุณดำเนินไม่เกินมาตรฐานแล้ว ก็ออกคำสั่งยกเลิกป้ายนั้นออกได้ หากนำมาตรวจวัดอีกรั้งแล้วปรากฏว่ายังคงมีมลพิยคุณดำเนินมาตรฐานอยู่อีก พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถใช้เครื่องหมาย “ห้ามใช้เด็ดขาด” ได้โดยทันที ซึ่งเจ้าของหรือผู้ครอบครองรถคันนั้นไม่มีสิทธินำรถออกมานั่ง ใช้บนถนนสาธารณะโดยเด็ดขาด จนกว่าจะลากจูงนำไปแก้ไขปรับปรุงจนได้มาตรฐานแล้ว (มาตรา 55)
- หลังจากที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งห้ามใช้yanพาหนะเด็ดขาดหรือชั่วคราวแล้วตามมาตรา 65 บุคคลใดนำyanพาหนะนั้นไปใช้โดยฝ่าฝืน ต้องระวางโทษไม่เกิน 5,000 บาท(พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อมฯ 2535)
- ส่วน พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 มาตรา 10 ทวิ ห้ามมิให้ผู้ใดนำรถที่เครื่องยนต์ก่อให้เกิดก๊าซ ฝุ่น ควัน ละอองควมี หรือเสียงเกินเกณฑ์ที่ผู้บัญชาการตรวจแห่งชาติกำหนด มาใช้ในทางเดินรถ ผู้ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท (มาตรา 152)
- พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522 บัญญัติว่า รถที่นำมาใช้ในการขนส่งจะต้องมีลักษณะและมาตรฐานเป็นไปตามที่กรรมการขนส่งทางบกกำหนด โดยเฉพาะในเรื่องก๊าซ ฝุ่น ควัน ละอองควมี และเสียงอันเกิดจากเครื่องยนต์ รวมทั้งความดังของแต่ละสัญญาณต้องไม่เกินมาตรฐานด้วย ผู้นำรถออกมานำใช้โดยไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดถือว่าเป็นการฝ่าฝืนตามมาตรา 71 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 50,000 บาท ตามมาตรา 148
- หากนำรถคันดังกล่าวไปจดหรือต่อทะเบียนประจำปี นายทะเบียนย่อมไม่ยอมจดหรือต่อทะเบียนให้ตามมาตรา 73

ข้อคิดเห็น

- การควบคุมมลพิยจากแหล่งกำเนิดที่มาจากการพาหนะที่อยู่ในพื้นที่ใกล้ชุมชน

นั้น มีกฎหมายหลายฉบับให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการ เช่น พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ศ.2522, พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522, พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2535, ประกาศคณะกรรมการปัจจิวัติ ฉบับที่ 16 ฯลฯ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นหน้าที่ของตำรวจจราจรตาม พ.ร.บ.จราจรทางบก 2522 ซึ่งมีโทษไม่รุนแรงเพียงจับปรับสำหรับรถที่มีคันด้วยกันกำหนด เท่านั้น ทำให้ไม่เกิดความหลากหลาย แต่หากจะแก้ไขจริงจัง น่าจะหากกฎหมายใหม่ๆมาจัดการ เช่น ให้ประชาชนสามารถถ่ายรูปให้เห็นทั้งทะเบียน และลักษณะรถส่วนมาให้ตรวจ เพื่อตามจับ หรือ ส่งกรรมการขนส่งทางบก เพื่อยึดใบอนุญาตและลงโทษ ที่หนักพอที่จะไม่มีการละเมิดอีก ในระยะยาว ควรให้รางวัลนำจับในทุกๆกฎหมายด้วย วิธีนี้ได้ผลดีมากในต่างประเทศมาแล้ว

๖) ปัญหาสุนัขจรจัด สุนัขมีเจ้าของ ส่งเสียงรบกวน และถ่ายมูด เลอะเทอะ บนถนน หรือตกรอก ซอยสาธารณะ ส่งกลิ่นเหม็นรบกวน เป็นแหล่งแพร่เชื้อโรค

- หากเป็นสุนัขที่มีเจ้าของ ชาวบ้านผู้พบเห็นและเดือดร้อน ควรที่จะบอกกล่าว ทำความเข้าใจกัน ให้รับผิดชอบเก็บความมูลสุนัขของตน ไม่ให้รบกวนผู้อื่น
- กฎหมายรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ.2535 มาตรา 14 ห้ามมิให้ผู้ใด ปล่อยสัตว์ หรือจูงสัตว์ไปตามถนน และ ห้ามปล่อยให้สัตว์ถ่ายมูลบนถนน และมิได้ขัดมูลดังกล่าวให้หมดไป
- ผู้ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 500 บาท
- ผู้แจ้งเบาะแส ต่อพนักงานท้องถิ่น มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนกึ่งหนึ่งของค่า ปรับ
- พบเห็นสุนัขจรจัด ไม่มีเจ้าของ สามารถแจ้ง กทม. โทร.1555

ข้อคิดเห็น

-แม่กฎหมายจะออกมาเพื่อควบคุมเจ้าของสุนัขให้ปฏิบัติตามกฎหมาย แต่ข้อเท็จจริง ประชาชนไม่กล้าที่จะเป็นความหรือแจ้งจับผู้ฝ่าฝืน เพราะจะเป็นการสร้างศัตรู หรือความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในหมู่เพื่อนบ้านใกล้เคียง หรือในชุมชน

-กฎหมายมีบทลงโทษในลักษณะป้องปราบ มากกว่าที่จะลงโทษผู้ฝ่าฝืนให้เกรงกลัว ปัญหาจึงยังคงมีอยู่เสมอในชุมชน เพราะชาวบ้านไม่ใส่ใจต่อข้อกฎหมาย แม้จะเดือดร้อน บ้างจากปัญหาดังกล่าวก็ตาม

7) **ปัญหาพนักงานประจำอุตสาหกรรม ปล่อยค่าน้ำเกินมาตรฐาน กลืนเหม็น เสียงดัง และปล่อยน้ำเสียโดยไม่มีการบำบัด ออกจากโรงงาน**

- ชาวบ้านผู้พนักงานประจำทำดังกล่าว สามารถร้องเรียนได้ที่ กรมโรงงานอุตสาหกรรม โทร.02-202-4007
- กฎหมายโรงงาน พ.ศ. 2535 มาตรา 8 (5) ระบุให้อำนาจรัฐมนตรี สามารถออกกฎหมาย ให้โรงงานที่จดทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม ห้ามระบายน้ำทึบที่ไม่ได้มาตรฐานออกจากโรงงาน ห้ามระบายน้ำอากาศเสียที่เกินมาตรฐานออกจากโรงงาน เสียงดังที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจกรรมต้องไม่เกินมาตรฐาน (กฎหมาย ฉบับที่ 2 ข้อ 14,16,17)
- ผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 200,000 บาท

ข้อคิดเห็น

- โรงงานเก่าบางพื้นที่จะเกิดมาก่อนชุมชน แม่รัฐพยายามส่งเสริมให้ขยายไปอยู่ในนิคมอุตสาหกรรม แต่ก็ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจที่รัฐมีให้ด้วย แต่การที่ชุมชนกับโรงงานพยายามที่จะเจรจาถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันก็ย่อมที่จะสามารถทำให้ทั้งโรงงานและชุมชนอยู่ร่วมกันได้

- กฎหมายโรงงานมีเป้าหมายเพื่อควบคุมการประกอบการเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนรอบข้าง แม่โรงงานจะเกิดขึ้นก่อนกฎหมายใหม่ แต่ประสิทธิภาพของกฎหมายจะบังเกิดผลก็ขึ้นอยู่กับผู้บังคับใช้โดยเจ้าหน้าที่รัฐ เพราะบางครั้งโรงงานจะทำงานในช่วงกลางคืนด้วย แต่เจ้าหน้าที่รัฐทำงานแค่วันเวลาราชการเท่านั้น การแอบปล่อยมลพิษ น้ำเสียอากาศเสียในช่วงนอกเวลาราชการก็ย่อมทำได้ โดยที่ไม่มีเจ้าหน้าที่มาอยู่ตรวจตรา ยามที่ชาวบ้านร้องเรียน

- การซ้ำซ้อนกันในการควบคุมดูและระหว่างกรมควบคุมมลพิษ ที่ใช้ พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อมฯ 2535 กับกรมโรงงานฯ ที่จะใช้ พ.ร.บ.โรงงาน 2535 ย่อมทำให้จำนำในการควบคุมโรงงานซ้ำซ้อนกัน

- การไม่เชื่อมประสานส่งต่อในการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานรัฐ จึงเป็นข้อด้อยของการบริหารจัดการมากกว่าที่จะเป็นข้อด้อยของกฎหมาย

8) **ปัญหาพนักงานประจำขนาดเล็ก หรือ สถานประกอบการห้องแคร สร้างมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดเหตุเดือดร้อนร้าวคาย ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้พนักงาน เช่น กลืนเหม็น เสียงดัง ปล่อยน้ำเสียลงคูคลอง ฝุ่นละออง เท่าฯ**

- ชาวบ้านผู้พูดเหนิน หรือเดือดร้อนรำคาญ สามารถร้องเรียนกับลาวโดยได้ที่ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาลของทุกสำนักงานเขต
- กทม. มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ระงับเหตุเดือดร้อนรำคาญดังกล่าว หรือกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้ ตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 26, 27, 28

- หากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคาร ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ของกทม. ละเลยหน้าที่ หรือขัดขวาง เจ้าหน้าที่เขตสามารถเข้าขัดการให้ไม่ให้เกิดปัญหาได้ โดยที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น ต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการกระทำการดังกล่าวของเจ้าหน้าที่ และต้องระวังโทยจำกัดไม่เกิน 1 เดือน ปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อคิดเห็น

- กทม. ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ ตาม พ.ร.บ.การสาธารณสุข 2535 ไม่มีอำนาจเด็ดขาดในการสั่งปิดโรงงานห้องแคลดังกล่าวได้เลยทันทีที่โรงงานดังกล่าว อาจก่อปัญหาเดือดร้อนรำคาญตามที่ชาวบ้านร้องเรียน พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องออกไปเพชญสืบตรวจสอบหากพบปัญหาจริงจึงค่อยกลับมาสำนักงานแล้วออกหนังสือบอกรกล่าวเจ้าของโรงงานหรือห้องแคลด ก่อน ให้ทำการแก้ไขปัญหาภายในระยะเวลาอย่างรวดเร็วทำไม่ได้ ทำให้การแก้ไขปัญหาล่าช้ามาก และหากเจ้าของโรงงานห้องแคลดไม่ดำเนินการตามคำสั่ง เจ้าหน้าที่ก็ไม่อาจไปหยุดยั้งการกระทำใดๆที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษได้ เพราะอาจขาดความรู้ความเข้าใจทางวิศวกรรม และอาจถูกฟ้องร้องละเมิดได้ หากไปทำให้ทรัพย์สินอื่น ที่ไม่เกี่ยวข้องของผู้ประกอบเสียหาย

- อัตราโทยของกฎหมายยังมีบลงโทยที่ต่ำ ทำให้ไม่เกิดความเกรงกลัวของผู้ประกอบการ หรืออาจยอมเสียค่าปรับดีกว่าการลงทุนปรับปรุงโรงงานไม่ให้เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ หากจะมองความคุ้มทุนในเชิงเศรษฐศาสตร์

9) พบรอยนต์ รวมอเตอร์ไซด์ มีเสียงดังเกินมาตรฐาน หรือสถานประกอบการต่างๆ บ้านเรือน ห้องเช่า ก่อให้เกิดเสียงดังรบกวนตลอดเวลา จนก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญชาวบ้านหรือผู้อยู่อาศัยข้างเคียง

- ชาวบ้านที่พบเห็นยานยนต์ต่างๆที่ขับขี่อยู่บนท้องถนน มีเสียงดังเกินมาตรฐาน มีการดักแปลงໄส์กรอง ไอเสียหรือลดดออก สามารถโทรศัพท์แจ้งไปยัง บก.จร. ได้ทันทีที่ โทร.1197 หรือ โทร. 02-221-3655 โดยให้จดจำราย ละเอียดต่างๆไว้ด้วย เช่น ประเภทรถ หมายเลขทะเบียนรถ สีของรถ วันเวลา สถานที่พบเหตุ เพราะมีความผิดตาม พ.ร.บ.รถยนต์ พ.ศ.2522 และ พ.ร.บ.ส่ง เสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมฯ พ.ศ.2535
- ด้านสถานประกอบการ บ้านเช่า ห้องเช่า ก่อให้เกิดเสียงดังจนเดือดร้อน รำคาญ สามารถร้องเรียนได้ที่ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ของทุกเขต เพราะเหตุดังกล่าวเข้าข่ายความผิดตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ.2535 มาตรา 25 (4)
- ผู้ก่อเหตุรำคาญ หากเป็นต้นเหตุและฝ่าฝืน มีโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือ ปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อคิดเห็น

-ปัญหาเสียงดังในชุมชนส่วนใหญ่จะมาจากการมองเตอร์ไซด์ ซึ่งก็มักเป็นลูกหลาน ชาวบ้านในชุมชน การที่ชาวบ้านผู้เดือดร้อนจะแจ้งความพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มาจับ ก็เป็นเรื่อง ที่อาจจะสร้างความ不便มากให้เกิดขึ้นในชุมชนได้

-ปัญหาเสียงดังบนท้องถนน ชาวบ้านก็มักไม่ใส่ใจ เพราะเป็นเหตุที่เกิดเฉพาะคัน และเกิดขึ้นรวดเร็วมาก ชาวบ้านไม่สามารถจดจำทะเบียนรถเพื่อรายงานเจ้าหน้าที่ได้ทัน และ บางครั้งถ้าเป็นรถที่มาจำนวนมากก็ไม่สามารถจดจำคันที่ก่อปัญหาได้

-การควบคุมปัญหาที่ต้นเหตุ คือแหล่งผลิตและดัดแปลงท่อไอเสีย โดยการตรวจ ตราท่อไอเสียของเจ้าหน้าที่สำรวจเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ประกาศ ใช้โดย สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม น่าจะเป็นการแก้ไขที่ตรงจุดมากกว่า รวมทั้ง กรรมการขนส่งทางบกที่ต้องตรวจสอบสถานประกอบการสถานตรวจสภาพรถเอกชน (ตรอ.) ต้อง เก็บงวด ให้เป็นไปตามมาตรฐานด้วย

-การตั้งค่า�ตรวจสอบของเจ้าหน้าที่สำรวจและกรมควบคุมมลพิษ และ กรรมการขนส่งทางบก อย่างสม่ำเสมอและเข้มงวดจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการควบคุมปัญหา ดังกล่าวได้มากขึ้น

10) พนผู้ใต้ quyềnของ เศษไม้ ใบหญ้า พางข้าว ทั้งในที่ดินส่วนบุคคล หรือ ในที่ดินสาธารณะ เช่น ที่ริมทาง

- ผู้กระทำมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา แม้ว่าจะเป็นในบ้านของตน
- ผู้พับเห็นสามารถแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ เพื่อเอาผิดกับผู้มาได้
- หรือสามารถแจ้งฝ่ายเทศกิจ หรือฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล เพื่อเข้าไปรังับเหตุโดยพลันได้ ตาม พ.ร.บ.สาธารณสุข พ.ศ.2535 มาตรา 25 (4)

ข้อคิดเห็น

- ชาวบ้านมักจะถือเป็นเรื่องปกติ ที่เคยทำมาเป็นปกติ แม้จะได้รับความเดือดร้อนบ้าง เพราะถือว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย และผู้คละเมิดก็เป็นคนรู้จัก และเป็นคนใกล้บ้าน ทำให้มาตราการทางกฎหมายมักไว้ผลในทางปฏิบัติ

- รัฐโดยกรมควบคุมมลพิษ และ กทม. ต้องใช้มาตรการการรณรงค์สร้างความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นต่อ ไทยภัยของการเผาขยะ น่าจะเกิดผลดีมากกว่าการใช้มาตรการทางกฎหมายอย่างเดียว

11) พนผู้ใต้ โคนต้นไม้ ตัด เด็ด หรือกระทำด้วยประการใดๆ ให้เกิดความเสียหายหรือน่าที่จะเป็นอันตรายแก่ต้นไม้ หรือ ใน ดอก ผล หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของต้นไม้ที่ปลูกไว้หรือขึ้นเองตามธรรมชาติในที่สาธารณะหรือสถานสาธารณะ

- ผู้พับเห็นสามารถร้องเรียนกล่าวโทษต่อผู้ว่าฯ ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตนั้นๆ ให้จับกุม ลงโทษปรับได้ตามมาตรา 27 แห่ง พ.ร.บ.รักษาความสะอาดฯ พ.ศ. 2535 หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำ สน. พื้นที่นั้นๆ
- ผู้ฝ่าฝืนมีโทษปรับไม่เกิน 2,000 บาท (เป็นรายต้น)
- ชาวบ้านผู้พับเห็นและแจ้งความ ตามความผิดดังกล่าว มีสิทธิได้รับเงินค่าปรับกึ่งหนึ่งของค่าปรับ จากหน่วยงานหรือบุคคลที่ชาวบ้านแจ้ง หลังจากที่ผู้กระทำความผิดได้เสียค่าปรับแล้ว (มาตรา 51)
- สิ่งสำคัญการแจ้งความดังกล่าว หากแจ้งกับ กทม. ต้องแจ้งที่ฝ่ายรักษาความสะอาดของสำนักงานเขตในพื้นที่นั้นๆ และต้องแจ้งรายละเอียดให้เจ้าหน้าที่ที่รับแจ้งด้วยว่า มาแจ้งความโดยใช้สิทธิ พ.ร.บ.รักษาความสะอาดฯ หรือถ้าแจ้งความกับตำรวจก็ต้องแจ้งในลักษณะเดียวกัน

ข้อคิดเห็น

-พบว่าเจ้าหน้าที่จะเลี้ยงด้วยการทางกฎหมายดังกล่าวบังคับใช้โดยตรง แต่เจ้าหน้าที่กลับไปใช้ประกาศกรุงเทพมหานคร เรื่อง การชดเชยค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการไม่ของกรุงเทพมหานครเสียหาย โดยคำนวณค่าเสียหายจากอายุต้นไม้แทน ทำให้การใช้มาตรการแรงจูงใจที่เป็นค่าน้ำจับกึ่งหนึ่งนั้นไม่สามารถอบรมให้กับประชาชนได้ ซึ่งการกระทำดังกล่าวหากประชาชนแจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของเขตให้ดำเนินการ แล้วไม่ดำเนินการตามข้อบัญญัติของกฎหมาย ก็อาจได้รับโทษในฐานะละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ได้

-ประชาชนผู้พบเห็น หากจะแจ้งความก็คิดว่าเป็นอำนาจของ กทม.มากกว่าที่จะไปแจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งที่รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้ด้วย

สรุป ดังได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการเป็นต้นเหตุหรือแหล่งที่ทำให้เกิดมลพิษ อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายนั้นมีมากหลายสาเหตุของปัญหามาก ซึ่งแต่ละปัญหาก็จะมีกฎหมายควบคุมอย่างชัดเจน เพียงแต่ท่าว่าการนำไปปฏิบัติใช้นั้นยังมีจุดอ่อน ในหลายๆ ประการ ทั้งจากตัวชาวบ้านเอง จากเจ้าหน้าที่ของรัฐ และจากตัวบทกฎหมายเอง ดังที่กล่าวแล้วนั้นเอง

4.3 สรุปตารางการวิเคราะห์ปัญหาข้ออุปสรรคของการบังคับใช้กฎหมาย(เบื้องต้น)จากชุมชนต่างๆในโครงการ

- 1) ชุมชนชานเมือง เขตดินแดง พื้นที่ที่มีปัญหาวิกฤตจราจร
 - 2) ชุมชนริมทางรถไฟ กม.11 เขตจตุจักร พื้นที่ที่มีปัญหาฝุ่นละออง
 - 3) ชุมชนหน้าตลาดศิรินทร์ เขตคลองสาน พื้นที่ที่ชุมชนมีกิจกรรมสิ่งแวดล้อมเข้มแข็ง
 - 4) ชุมชนวัดมหาธาตุ เขตพญาไท พื้นที่ที่มีปัญหามีสิ่งปลูกสร้าง อาคารสูง ล้อมรอบ
 - 5) ชุมชนนangen 2 (สันติสุข) เขตจอมทอง พื้นที่ที่อยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม
- ดังมีรายละเอียดดังเสนอเป็นตาราง ดังต่อไปนี้

ស្នូបការនិភាគរបៀបប្រើប្រាស់រក្សាសម្រាវការបំបាត់ខ្លួន ឯុទ្ធមានអាមេរិក ពាណិជ្ជកម្ម

ឈ្មោះនាមពេលតួន	ឈ្មោះអាមេរិក/រដ្ឋមន្ត្រី	គគករបាលនៃការបំបាត់ខ្លួន	គគករបាលនៃការបំបាត់ខ្លួន	គគករបាលនៃការបំបាត់ខ្លួន	គគករបាលនៃការបំបាត់ខ្លួន
1.ការកែត្រាធិការ នាមការគ្រប់ ដែលបានបង្កើត	-ព.វ.វ.វិកាយការណ៍ តម្រាជាតារ ព.ស.2535 -ព.វ.ប.គារពាណាករ ព.ស.2522	ការរាយការណ៍ការបំបាត់ខ្លួន នាមការគ្រប់	គិតិយាយការដែលបានបង្កើត នាមការគ្រប់	ការរាយការណ៍ការបំបាត់ខ្លួន នាមការគ្រប់	ការរាយការណ៍ការបំបាត់ខ្លួន
នាមការគ្រប់ នាមការគ្រប់ ដែលបានបង្កើត	ព.វ.ប.គារពាណាករ ព.ស.2535 -ព.វ.ប.គារពាណាករ ព.ស.2522	-ឱ្យទានរាប់ការបំបាត់ខ្លួន នាមការគ្រប់	-រាយការណ៍ការបំបាត់ខ្លួន នាមការគ្រប់	-ការរាយការណ៍ការបំបាត់ខ្លួន នាមការគ្រប់	-ការរាយការណ៍ការបំបាត់ខ្លួន
2.ក្រុមហ៊ុននៃសំណើ ជីវិតអំពីរសេរីវិង ខ្លួនដែលបានបង្កើត	-ព.វ.វ.វិកាយការណ៍ ព.ស.2522 -ព.វ.ប.គារពាណាករ ព.ស.2522	ការរាយការណ៍ការបំបាត់ខ្លួន នាមការគ្រប់	-ក្រុមហ៊ុននៃសំណើជីវិតអំពីរសេរីវិង ខ្លួនដែលបានបង្កើត	-ក្រុមហ៊ុននៃសំណើជីវិតអំពីរសេរីវិង ខ្លួនដែលបានបង្កើត	-ក្រុមហ៊ុននៃសំណើជីវិតអំពីរសេរីវិង ខ្លួនដែលបានបង្កើត

				ก. ให้คืนการซื้อขายตามดูแล ระหว่างไปได้ในกรณี
3. ปัญหากรณีชุมชน คุณคน มีรายเดือน เพื่อ-ออกซัมชุม และมาทางท่าออกชุม	พ.ร.บ. จราจรทางบก พ.ศ.2522 พ.ร.บ.ผู้คน พ.ศ.2535 พ.ร.บ.รักษาความ สงบเรียบร้อย ในชุมชนจังหวัดเชียงใหม่	พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 พ.ร.บ.ผู้คน พ.ศ.2535 พ.ร.บ.รักษาความ สงบเรียบร้อย ในชุมชนจังหวัดเชียงใหม่	พ.ร.บ.จราจรทางบก พ.ศ.2522 พ.ร.บ.ผู้คน พ.ศ.2535 พ.ร.บ.รักษาความ สงบเรียบร้อย ในชุมชนจังหวัดเชียงใหม่	สัน. กัญญาชุมชนใน ลักษณะประชาพิการ
พยายามตักดักน้ำกาก มีร่องน้ำดูดซึบอยู่อย่าง ผลกรองห้ามกักกันสู่ท่าฯ กาวอนน้ำอยู่ในน้ำก็ติดตาม ทางตรง แต่ก็เป็นผลลัพธ์	ระบายน้ำน้ำยังคงทำหน้าทो朝 การเข้า-ออกบ้านอย่างต่อต่อ โดยเฉพาะท่านในช่วงที่วัน เร่งด่วน เช่น เช้าน-	ระบายน้ำน้ำยังคงทำหน้าทो朝 การเข้า-ออกบ้านอย่างต่อต่อ โดยเฉพาะท่านในช่วงที่วัน เร่งด่วน เช่น เช้าน-	ระบายน้ำน้ำยังคงทำหน้าทो朝 การเข้า-ออกบ้านอย่างต่อต่อ โดยเฉพาะท่านในช่วงที่วัน เร่งด่วน เช่น เช้าน-	สัน. กัญญาชุมชนใน ลักษณะประชาพิการ
ผลลัพธ์ที่ได้รับคือสู่ท่าฯ กาวอนน้ำอยู่ในน้ำก็ติดตาม ทางตรง แต่ก็เป็นผลลัพธ์	โดยเฉพาะท่านในช่วงที่วัน เร่งด่วน เช่น เช้าน-	โดยเฉพาะท่านในช่วงที่วัน เร่งด่วน เช่น เช้าน-	โดยเฉพาะท่านในช่วงที่วัน เร่งด่วน เช่น เช้าน-	สัน. กัญญาชุมชนใน ลักษณะประชาพิการ
				รูปที่ดินเพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชน เมือง พ.ศ.2547

	รับรองงานครุภัณฑ์ ตามรัฐบัญญัติทาง กสิกรรม	ผู้ทรงอุดรภักดิ์ทางท้องรกรากในพื้นที่ทั่วไป จอดให้ท่านก่อนและร่วมเพื่อจะได้ขยายให้ กสิกรรมนิธิ ระยะทางการเดินทางมาร่วมงาน ให้ท่านเดินทางมาตระฐานให้ท่านอนันต์ ให้ท่าน.
--	--	--

เมืองการวิเคราะห์ปัญหาอยู่ในรัฐเชิงการค้าไม่ใช่การค้าในรัฐเชิงการวิเคราะห์ กรณี 11 อาจจู่โจร

บุษกนิลเรือง	<p>พระภูพามาษับงพาร่องทรงจุฑ์ ภูมิปิจ โภคาสไหร์ พุทธอรักษ์กล่าวโทษกันเมื่อ วันหนึ่ง จุดอ่อนอันสำคัญ ที่พูดว่าหน่วยงานของรัฐ เองเป็นผู้นำนวนภูก เนื่องผู้สร้างเมืองมาภูทางสีฟ้า</p>
--------------	--

ແມ່ນເພື່ອມານີ້ແລ້ວ (ເຫຼືອຈຸດ) ປະເທດເກີບສົງມາຈຸດແລ້ວແມ່ນເຫັນວ່າມີມາຫຼຸດ

ສຽງປະກາດວິວດຽວແຫຼ່ງຫຼຸດຫຼັງການປະຕິບັດການປະຕິບັດ (ນອກຕໍ່) ແລະ ດັບອະນຸຍາກ

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

5.1 บทสรุป

ผลพิษทางอากาศของกรุงเทพมหานคร ยังคงจัดอยู่ในภาวะวิกฤต ประชาชนส่วนใหญ่ที่อยู่นอกเมืองหรือต่างจังหวัด เมื่อเดินทางเข้ามายังกรุงเทพฯ จะพูดเหมือนๆกันว่า อากาศในกรุงเทพฯ ไม่สดชื่น ไม่น่าอยู่ อยู่แล้วอีดอัด ผู้อยู่อาศัยส่วนใหญ่จะหลีกเลี่ยงโดยการอยู่ห้องทำงาน/ห้องพัก ที่ใช้เครื่องปรับอากาศเลี้ยงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผลก็มีได้เสริมสร้างให้ร่างกายมีสุขภาพแข็งแรงดีขึ้นแต่อย่างใด กลับทำให้อ่อนแอลง ภูมิคุ้มกันตกต่ำ มีอาการแพ้อากาศ หรือเป็นภูมิแพ้กันมากขึ้นทุกที ผลกระทบโดยรวมต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน แปรเป็นการสูญเสียทางเศรษฐกิจ จากความตกต่ำของประสิทธิภาพแรงงาน และค่ารักษาพยาบาล ต้องถือว่าเป็นภัยมีค่าที่เหนี่ยวรั้งการพัฒนาประเทศและสังคมไทย ไม่ให้รุดหน้าดังที่ควรจะเป็น

แนวทางแก้ไขที่ผ่านมา ส่วนใหญ่จะแก้ที่ปลายเหตุ จึงแก้ปัญหาได้ชั่วคราว ตัวปัญหาหรือสาเหตุที่แท้จริง ไม่ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาแก้ไขให้ตรงจุด ทำให้ปัญหาวนกลับมาอีกไม่รู้จบ บางครั้งแก้จุดหนึ่ง แต่ไปเกิดเป็นปัญหาใหม่ของอีกจุดหนึ่งต่อไป

ประชาชนแต่ละคน เป็นสาเหตุที่แท้จริงปัจจัยหนึ่ง หากเรามุ่งประเด็นของประชาชน ชุมชน ก็จะสามารถแก้ไขได้ที่ระดับหนึ่ง หากขยายผลให้ทั่วถ้วน คนทั้ง ล้านคนร่วมมือกัน ย่อมจะสามารถแก้ปัญหาได้ทั้งหมด

การศึกษารั้งนี้ ต้องการชี้ให้เห็นผลในระดับปฏิบัติว่ามีรูปแบบที่เหมาะสมของการดึงองค์ประกอบของชุมชน ชาวบ้าน เข้าร่วมเป็นผู้กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพอากาศ และหาทางลดผลกระทบของผลพิษทางอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นไปได้สูง ในการสืบทอดให้ยั่งยืนต่อไป

การศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้ชุมชนเป็นจุดของการลดผลกระทบผลพิษที่มีอยู่ในพื้นที่ของตน ในพื้นที่ ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีปัญหาทางกายภาพที่แตกต่างกัน คือ ย่านที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ย่านการจราจรแออัด ย่านที่มีปัญหาฝุ่นละอองมาก ย่านที่มีตึกอาคารสูง ลิ้งปลูกสร้างห้อมล้อม และพื้นที่มีการดำเนินการเป็นชุมชนเข้มแข็ง

5.2 รูปแบบการดำเนินการและผลที่ได้

รูปแบบของการดำเนินงาน มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1) เริ่มตัวยการลงสำรวจข้อมูลในพื้นที่ (Survey Database) ทั้งทางด้านกายภาพ คือ องค์ประกอบของพื้นที่ สิ่งแวดล้อม และทางด้านของประชากรเอง ประวัติความเป็นมา อาชีพ และข้อมูลทางสังคม ลักษณะความสัมพันธ์ และธรรมชาติของการอยู่ร่วมกันของชาวชุมชน ปัญหาต่างๆ และการจัดการข้อมูลจะอีกด้วยได้มา 3 วิธี คือ

- คณวิจัยลงสำรวจและสัมภาษณ์ระดับผู้นำ/ตัวแทนชุมชนเอง
- แบบสอบถาม ที่ร่างร่วมกันกับผู้แทนและอาสาสมัครของชุมชน
- การจัดเวทีสนทนาร่วมกันกับผู้แทนและสมาชิกของชุมชน

2) จัดเวทีพูดคุย (Meeting) เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ ความตระหนัก และการเลี้ยงเห็นความสำคัญร่วมกันว่าทุกๆ คนหากร่วมแรงร่วมใจกัน จะสามารถป้องกันและแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ ของชุมชนของตน ได้แน่ๆ และมีวิธี ในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งจิตสำนึก ในระดับที่จะทำให้เกิดความเชื่อมั่น ในการลงมือทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อพิสูจน์ให้เห็น พลังของการผนึกกำลัง ทั้งด้านความคิดและกำลังกาย กำลังใจ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลที่พึงพอใจร่วมกัน สามารถแก้ปัญหามลพิษทางอากาศ ณ ชุมชนของตน การดำเนินการเรื่องนี้ โดย

- การนัดชุมนุม ฟังการบรรยายจากวิทยากรต่างๆ ทั้งจากคณวิจัยเอง ผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ที่เชี่ยวชาญจากชุมชนภายนอก เนื้อหาหลากหลาย เช่น การดูแลและจัดการที่ได้ผล ทำปุ่ยชีวภาพจากขยะภายในชุมชน ได้ เพื่อลดมลพิษจากขยะภายในชุมชน ทำให้ลดการทิ้งเศษขยะอินทรีย์ลงคลอง/ร่องน้ำ อันเป็นสาเหตุให้เกิดการเน่าเสีย และส่งกลิ่นเหม็นไปทั่วบริเวณ กับเป็นแหล่งเพาะเชื้อโรค

- ออกแบบแบบสอบถาม ให้มีรูปแบบของการใส่ข้อมูลในคำถาม ในเชิงที่ให้ความรู้ ความตระหนัก เกี่ยวกับที่มาที่ไปของสาเหตุและผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมลพิษทางอากาศที่มีต่อบุคคล

- จัดเวทีส่วนราชการ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ฟังปัญหานักศึกษาในทัศนะต่างๆ มีบุคคลที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบตามกฎหมาย หรือตามหน้าที่ เช่น ผู้อำนวยการเขต เจ้าหน้าที่ของเขต

ฝ่ายต่างๆ ตำรวจ สมาชิกสภาพผู้แทนรายภูมิ (ส.ต.) สมาชิกสภาพรุ่งเทพมหานคร (ส.ก.) สมาชิกสภาพเขต (ส.ข.) มาร่วมระดมสมองด้วย

- การจัดทำแผนที่ของชุมชน โดยลงมือทำร่วมกันตั้งแต่เริ่มต้น คือจากข้อมูลดิบ แผนผังของแต่ละครัวเรือนของชุมชน ลงเดินสำรวจรายละเอียดทุกชอกมุม เพิ่มข้อมูลสิ่งแวดล้อม บรรจุแหล่งน้ำพิษลงไว้เป็นสัญลักษณ์ เช่น แหล่งสะสมของขยะมูลฝอย แหล่งน้ำเน่า ตำแหน่งของต้นไม้ พื้นที่สีเขียว ตำแหน่งที่ตั้งของโรงพยาบาล โรงเรียน วัดฯ แผนที่นี้จัดทำขนาด 3×2 เมตร ติดตั้งไว้ที่ศูนย์ข้อมูลของชุมชน เพื่อใช้เป็นเครื่องเตือนใจ ใช้เพื่อการติดตามเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไข ให้จุดมุ่งพิยต่างๆ ให้หมดไปในที่สุด

- เอกสารคู่มือบันทึกมูลพิษ และแจ้งข่าว เมื่อพบเห็นแหล่งมูลพิษ ไปสั่งการรปภกจต สำนักคู่มือการเฝ้าระวัง ที่มีขั้นตอนการดำเนินการอย่างละเอียด

3) สร้างเครือข่าย (Networking) จัดให้มีระบบประสานและติดต่อ พร้อมกับมีการซ้อมทำความเข้าใจและลงมือทำ เป็นตัวอย่างจริงของการติดต่อ ประสานงานตามระบบ ในการป้องกัน/แก้ปัญหามลภาวะทางอากาศ และมูลพิษอื่นๆ ด้วยศักยภาพของชาวชุมชนเอง ในการดำเนินการหลังจากที่ได้ตกลงกันตั้งแต่ขั้นต้น จนจบกิจกรรม ที่ทดลองทำแล้วได้ผล สำเร็จเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำเป็นแผนผัง ขั้นตอนการประสานงาน แสดงไว้ที่ศูนย์ข้อมูลชุมชน และมีอยู่ในคู่มือการเฝ้าระวัง ที่แจกจ่ายให้กับสมาชิกในชุมชนแต่ละคนด้วย จนชุมชนได้เรียนรู้และฝึกฝน

ส่วนการประสานติดต่อที่ทำนำร่อง กับองค์กร/หน่วยงานภายนอก การรวบรวมรายชื่อ สมาชิกผู้สนับสนุน เช่น ชาวชุมชนเลี่ยบทางรถไฟ กม.11 เขตจตุจักร ช่วยกันทำหนังสือติดต่อ กับการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เพื่อขอให้มีการติดตั้งกำแพงป้องกันฝุ่นละอองจากทางด่วนที่พาดผ่านชุมชน จนได้รับการตอบรับด้วยดีจากหน่วยงานดังกล่าว ส่งเจ้าหน้าที่มาดูแล ตรวจสอบ และประสานการดำเนินการตามข้อร้องขอของชาวชุมชน

4) จัดระบบองค์กรภายในชุมชน (Organization Setting) ดึงความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภายในและภายนอกชุมชน สามารถเชื่อมประสานการทำงาน และสร้างกลุ่มอาสาสมัคร ย่อย เพิ่มอย่างต่อเนื่อง เป็นการเพิ่มความแข็งแกร่งของแนวร่วมในชุมชน ผลของการปักธงจิต สำนัก และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง จะทำให้เกิดแรงจูงใจมีหลายๆ กลุ่ม/ชุมชน ขออาสาเข้ามา

ร่วม มีส่วน และขอทำประโยชน์ตามความเหมาะสมด้วย เช่น กลุ่มเยาวชนอายุ 13-21 ปี ในเขตพญาไท ที่เล่นดนตรี เล่นกีฬากันอยู่เดิม อาสามาเป็นผู้ดูเินรณรงค์ ถือป้าย เชิญชวนให้สมาชิกภายในชุมชนมาร่วมกันทำกิจกรรมทำความสะอาดชุมชน เก็บ ทิ้งของเหลือทิ้งใช้ กลุ่มเยาวชนนี้ทางคณะผู้วิจัยได้จัดให้มีการฝึกอบรม และบางคนได้นำเข้าค่ายฝึกอบรมด้านสิ่งแวดล้อม ใช้เวลา 2 วัน ร่วมกับคณะเยาวชนจากพื้นที่ต่างๆอีก 30 กว่าคน ได้รับการฝึกอบรมเข้มข้น เกิดความเข้าใจถ่องแท่มากขึ้น เพื่อมาเผยแพร่ และใช้ในชุมชนของตนต่อไป เป็นต้น

กลุ่มเยาวชนที่เกิดขึ้นจะเข้ามาเป็นกำลังสำคัญในการเฝ้าระวัง ติดตาม และตรวจสอบกิจกรรมที่ก่อผลกระทบในชุมชน ให้เป็นอย่างดี และจะเป็นการปูพื้นฐานของโครงการให้ยั่งยืนต่อไปได้

5) สร้างศูนย์ข้อมูล (Information Center) จัดให้มีขึ้น เพื่อเป็นศูนย์รวบรวมของข่าวสาร ข้อมูลต่างๆ และกิจกรรมที่จัดทำขึ้นในชุมชน ความเคลื่อนไหว ข่าวใหม่ๆด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้กับสมาชิกในชุมชน เป็นศูนย์ประสานงาน และการติดต่อกันระหว่างสมาชิก และกรรมการชุมชน รวมไปถึงผู้ที่เกี่ยวข้องจากภายนอกชุมชน มีการรายงานข่าวแบบเดียวกัน สาย เป็นศูนย์กลางของการปรึกษา หารือ และเปลี่ยนข้อมูลของคนในชุมชน ทำงานเดียวกับสภากาแฟ อันเป็นวิธีการหนึ่งในการสักดิ้น และแก้ปัญหาได้ตั้งแต่ต้น

ผลการดำเนินการเหล่านี้ ได้รับความสำเร็จอย่างดี ก่อให้เกิดแรงจูงใจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ดูได้จากความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่างๆที่ตามมา

6) สร้างกิจกรรมเพื่อฝึกฝนการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง (Activity Campaign) กิจกรรมที่สร้างขึ้น จะต้องนำไปสู่การลดปัญหา หรือยุติการก่อปัญหามลพิษในอากาศให้จงได้ ผู้นำชุมชนที่จะริเริ่มเรื่องนี้ได้ จะต้องมีลักษณะของผู้นำ ที่ในด้านความคิด และด้านการมีสัมพันธ์ที่ดีกับสมาชิกของชุมชน เป็นผู้ที่สมาชิกให้การยอมรับ นับถือ และเกรงใจอยู่ในระดับหนึ่ง จะเป็นศูนย์กลางของการรวมใจ ให้ได้รับความร่วมมือดี และนำไปสู่ความสัมฤทธิ์ผล ได้ง่าย หากสามารถสร้างกิจกรรมใหม่ๆได้อย่างต่อเนื่อง เช่น การระดมให้สมาชิกช่วยกันเก็บขยะ เก็บสิ่งของเหลือใช้ที่ทิ้งไว้บริเวณข้างทาง ซอก หลัง ทางเดินเท้า ให้หมดไป เพื่อเป็นการจัดผู้ล่วงละอง ที่จะมาสะสมไว้ให้หมดไปด้วย กิจกรรม เช่นนี้นอกจากจะไปลดปัญหาฝุ่นละอองในชุมชน ทำให้อากาศดีขึ้นแล้ว ยังเป็นการยกระดับการรับรู้ และจิตสำนึกให้สมาชิกในชุมชนเกิดพฤติ

กรรม ระมัดระวัง ไม่ทิ้งสิ่งของเหลือใช้ หรือมีเจย়ังคิดเรื่องทิ้งของได้มากกว่าเดิม เช่นกิจกรรมที่ได้ร่วมกันดำเนินการบริเวณชุมชนวัดมะกอก เขตพญาไท

กิจกรรมรณรงค์ประافظติดป้าย ทึ้งป้ายแข็งและป้ายผ้าห้อย ดำเนินการได้ตามความเหมาะสม

กิจกรรมรณรงค์แบบใช้กลุ่มอาสาสมัครเยาวชน ออกเดินรณรงค์ถือป้ายผ้า เชิญชวนสมาชิกในชุมชนให้ร่วมมือกันกำจัดแหล่งมลพิษต่างๆ

กิจกรรมรณรงค์ที่อาศัยเสียงตามสายในชุมชน แนะนำการดูแล ตรวจสอบแหล่งมลพิษในชุมชน เพื่อเตือนให้สมาชิกช่วยเฝ้าระวังร่วมกัน

ผลของกิจกรรมรณรงค์ ที่ทำขึ้น พบว่า เป็นการดึงดูดให้เกิดแรงจูงใจจากสมาชิกในชุมชนให้อาสาเข้ามาร่วมกิจกรรมได้มากขึ้นเรื่อยๆ

7) **เฝ้าระวังและรายงานอย่างต่อเนื่อง (Watch guard & Pollution report)** ใช้คู่มือเฝ้าระวัง และสมุดบันทึก และสื่ออื่นๆเตือน เช่น ป้ายผ้า ป้ายไม้ การประชาสัมพันธ์บอกร่วมกัน เดือนผ่านเสียงตามสายในชุมชน สร้างความระแวง เป็นหูเป็นตาต่อร่วมกันในชุมชน หากพบปัญหาใดๆ สามารถนำปัญหานั้นๆมาถกแก้ไข ปรึกษา หารือกัน เพื่อนำไปสู่การป้องกันแก้ไขโดยพลันได้ต่อไป

5.3 วิเคราะห์รูปแบบที่ได้

ด้วยเงื่อนจำกัดของเวลาโครงการฯ การทำกิจกรรมร่วมเพื่อทดสอบการใช้ “รูปแบบ” โดยการสร้างกิจกรรมร่วมกับชุมชนอย่างครบรูปแบบ ซึ่งเริ่มปฏิบัติได้ในเดือนที่ 10 แม้จะประสบผลสำเร็จในภาพรวม โดยมีการใช้วิธีการของ “รูปแบบ” ทั้ง 7 ขั้นตอน แต่ก็ต้องมองผลของความต่อเนื่องในระยะยาว จึงจะสามารถสรุปได้ว่า “รูปแบบ” ที่เสนอไว้ได้ผล 100 เปอร์เซ็นต์ ได้มากน้อยเพียงใด

แต่ละพื้นที่ที่คัดเลือกมาเป็นตัวอย่างนี้ร่องของการหารูปแบบการดูแล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ โดยชุมชน มีสภาพปัญหาที่ต่างกันชัดเจนในเรื่องของผู้นำ และความสัมพันธ์ของคนในชุมชน พื้นที่ที่มีผู้นำเป็นที่ยอมรับ บวกกับผู้นำนี้มีความเข้าใจ และต้องการให้ชุมชนและสมาชิกของชุมชน แก้ไขปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ชุมชนนี้จะมีการดำเนินกิจ

กรรมต่างๆ ได้มาก หลากหลาย และกระทื้อเรื้อรัง ตามรูปแบบของการศึกษา แต่ถ้าผู้นำไม่ได้ให้เวลาเอาใจใส่ ไม่มีกรรมการ หรือผู้ช่วยที่รู้ใจ เข้าใจ และเข้มแข็งพอ ความสำเร็จก็จะไปได้เชื่องช้า หรือไม่ต่อเนื่อง สามาชิกขาดศรัทธาในตัวประธาน

ปัจจัยของการเข้าร่วมอย่างเข้มแข็ง จะมาจากการชุดกำหนดของปัญหามลพิษอีกประการหนึ่ง เช่น กรณีของย่านที่มีโรงงาน และมีปัญหาการปล่อยมลพิษรบกวน เป็นต้นเหตุมาจากภายนอก ชุมชนจะอาศัยศักยภาพการรวมตัวกันหนีภัยแหน่ง ผลักดันมาตรการแก้ไข ป้องกัน ส่วนพื้นที่ย่านการจราจรแออัด อันเป็นสาเหตุมาจากการชุมชนชุมชนชุมชนชุมชนชุมชนนี้ใช้ศักยภาพของการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้

แต่ประเภทที่ชุดกำหนดของปัญหាយุ่ภัยในพื้นที่ของชุมชนเอง เช่น ความไม่มีระเบียบ ทึ่งว่างของเหลือใช้ เศษวัสดุ และขยะมูลฝอย จนก่อให้เกิดฝุ่น กลิ่น น้ำเน่าเสีย ทำให้อากาศเสีย การขับรถจักรยานยนต์ ด้วยความเร็วสูงในชุมชน ก่อให้เกิดปัญหาเสียงดัง กลิ่นควัน และอุบัติเหตุ จำเป็นต้องอาศัยศักยภาพของการรวมตัวกันของชุมชนเอง ความเป็นผู้นำของประธานชุมชน ในการร่วมกันออกกฎหมายของชุมชนใช้กันเอง มีความรู้ความเข้าใจอย่างละเอียดค่อปัญหาสุขภาพและความปลอดภัย ศักยภาพด้านการประสานให้ความรู้ และหารือร่วมกัน การรณรงค์ภัยในชุมชนเอง เป็นต้น

ความต่อเนื่อง จะมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องให้เกิดขึ้น เพื่อให้ “รูปแบบ” ของโครงการดูแล ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพอากาศ มีผลและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนตลอดไป เพราะปัญหานี้เกิดขึ้นได้ทุกวัน และอาจมีสาเหตุเปลี่ยนไปได้ตลอดเวลา หากบกพร่อง ในการติดตาม ตรวจสอบ ก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ถูกจุด และทันการได้

คณะกรรมการ ได้ทำสรุปงานทั้งหมดนี้ไว้เป็นแผนดิสทริบิวเตอร์ เพื่อให้ผู้สนใจนำไปศึกษาและปฏิบัติตาม ในพื้นที่อื่นๆ ได้หากเห็นดีที่จะขยายผลให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ อันจะมีประโยชน์ในการจัดปัญหามลพิษทางอากาศและมลพิษทุกประเภทให้อยู่ในสภาพที่ควบคุมดูแล ได้อย่างเสมอต่อไป

5.4 ข้อคิดที่ได้จากการทำโครงการ

โครงการศึกษารูปแบบการดูแล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ โดยชุมชนในกรุงเทพมหานคร โดยคณะกรรมการผู้วิจัยของมูลนิธิป้องกันควันพิมพ์และพิทักษ์สิ่งแวดล้อมในครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่า การบริหารจัดการ ปัญหามลพิษทางอากาศที่ดำเนินการโดยชุมชน และเพื่อชุม

ขณะอง ซึ่งมีรูปแบบที่เหมาะสม เป็นแนวทางหนึ่งที่พิสูจน์ว่าเป็นไปได้ เพราะผู้ได้รับและสัมผัส กับปัญหาโดยตรง คือ ชาวบ้านหรือสมาชิกในชุมชนนั้นเอง หากรณรงค์ให้ชุมชนตื่นตัวและ อ่อนไหวกับการยกระดับคุณภาพชีวิตและสุขภาพ มีการสังเกตที่มาของปัญหา สามารถป้องกัน ไม่สร้างปัญหา แต่จะร่วมแก้ไขปัญหา ด้วยความร่วมมือของชาวชุมชนเองแล้ว ก็จะสามารถนำ ไปสู่การบริหารจัดการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาทั้งหมดได้ในระยะยาว หรืออย่างยั่งยืน ผลกระทบพิมพ์ทางอากาศโดยรวมจะลดความรุนแรงไปได้เป็นอย่างมาก หากทุกชุมชนใช้ “รูป แบบ” นี้ได้อย่างทั่วถึง

รูปแบบดังกล่าว จะยิ่งเห็นผลเป็นรูปธรรมได้อย่างง่าย หากหน่วยงานของเขต เช่น สิ่ง แวดล้อมเขต อนามัยเขต พัฒนาชุมชนเขตฯ ฯลฯ ของแต่ละสำนักงานเขตในพื้นที่เขตต่างๆ ของ กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งคนและงบประมาณ สามารถเข้ามาช่วยสนับสนุนการทำงานของชุมชน ได้ตามแผนงานปกติที่มีอยู่ ก็จะเกิดผลสำเร็จได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

คณะกรรมการจัดทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง

1) สมาชิกในชุมชนทุกคนรู้หน้าที่/ภารกิจ ตาม “รูปแบบ” ที่เกิดขึ้น

2) คณะกรรมการจัดประการให้ชุมชนรับทราบ “รูปแบบ” มาปฏิบัติคือ การออกแบบ สถาบัน การสร้างกิจกรรม โดย

- ร่วมกันระดมสมอง
- ฝึกให้เกิดความคิดริเริ่ม
- สร้างแนวทางความร่วมมือ/แบ่งหน้าที่กัน มีอาสาสมัคร
- สร้างผู้นำจากการดับล่าง

3) คณะกรรมการจัดทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง

- ให้ความรู้ด้านคุณภาพอากาศ ความเสี่ยงต่อสุขภาพ
- ให้ความรู้เรื่องข้อกฎหมาย/การจะใช้กฎหมายเป็นที่พึ่ง
- ฝึกอบรมการบริหารจัดการ และการใช้ศูนย์ข้อมูลชุมชนให้ได้ประโยชน์สูงสุด

4) คณะกรรมการจัดทำหน้าที่ประสานเครือข่าย

- ในชุมชน เช่น กลุ่มเยาวชน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มกีฬา กลุ่มอาสาสมัครต่างๆ ฯลฯ
- นอกชุมชน เช่น เจ้าหน้าที่ของเขต เจ้าหน้าที่ตำรวจ ประธาน/สมาชิกชุมชนอื่นๆ

เมื่อโครงการสินสุดลง คณะผู้วิจัยจึงมีข้อแนะนำในส่วนนี้ของของคณะผู้วิจัย อันเป็นการตอบบันทึกจากประสบการณ์ของการเรียนรู้ร่วมกันกับชาวชุมชน ตามบทบาทหน้าที่ของแต่กันๆ ดังนี้

1. บทบาทของคณะผู้วิจัย

บทบาทของคณะผู้วิจัย ที่ต้องทำงานกันอย่างรوبถอย และรอบด้าน เพื่อสร้างความเชื่อถือ และความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับสมาชิกในชุมชน โดยไม่มีกรอบของระยะเวลาในการพับประหารีกับชาวชุมชนเป็นตัวกำหนดในการเข้าหาที่ตایตัว ซึ่งจำเป็นต้องเอาเวลาและความสะดวกของชาวชุมชนเป็นตัวตั้งไว้ก่อน ส่วนของค์กร/หน่วยงานอื่นๆ ที่จะต้องประสานความร่วมมือกัน เช่น สำนักงานเขตในพื้นที่เป้าหมาย ก็จำเป็นต้องประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับผู้อำนวยการเขต เพื่อที่จะได้มอบหมาย หรือสั่งการให้เจ้าหน้าที่ในฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ออกมายield ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือชาวชุมชน ได้สะดวกรวดเร็วขึ้น

ผลพลอยได้ของการสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้น โดยมีกิจกรรมความร่วมมือกันระหว่างชาวบ้านกับเจ้าพนักงานจากสำนักงานเขต สถานีตำรวจนครบาลที่ 2 และองค์กรต่างๆ ทำให้ชาวชุมชน โดยเฉพาะผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชน ได้ทำความรู้จัก และพบกับเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง ช่วยลดความเกรงกลัวที่จะติดต่อปรึกษาปัญหาต่างๆ และสร้างความร่วมมือในอนาคต โดยชุมชนได้เอง โดยไม่จำเป็นต้องรอองค์กร/หน่วยงาน/คณะผู้วิจัยมาดำเนินการให้อีก

2. บทบาทของผู้นำชุมชน

บทบาทของผู้นำชุมชน โครงการฯ จะเป็นการกระตุ้นลักษณะผู้นำของผู้นำชุมชนให้โดดเด่นมากขึ้น ทั้งผู้ที่เป็นประธานชุมชน คณะกรรมการหมู่บ้าน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ผู้นำกลุ่มต่างๆ เพราะกิจกรรมการดำเนินงานตามแผนงานทุกแผนงาน จะต้องผ่านผู้นำชุมชนซึ่งเป็นหลักในการประสานงานสมาชิกในชุมชนของตนอยู่แล้ว การทำงานร่วมกับโครงการฯ ทุกขั้นตอนจะเป็นที่รับรู้กันโดยส่วนใหญ่ของสมาชิกในชุมชน จึงเป็นภาพที่ทำให้ผู้นำในชุมชนได้รับการยกย่องและความไว้วางใจในบทบาทการนำของชุมชนมากขึ้น

นอกจากนี้การที่โครงการฯ ได้เลือกชุมชนดังกล่าวเป็นชุมชนนำร่องในโครงการฯ ก็เป็นการสร้างเครดิตให้กับผู้นำของชุมชนต่อสายตากาชาดชุมชนด้วย

3.บทบาทอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมประจำชุมชน

บทบาทอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมประจำชุมชน เป็นบุคคลที่ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำงานตามแผนงานของโครงการฯ เพราะจะเข้ามาช่วยคณะกรรมการพิจารณาในการทำงานในรายละเอียดมากขึ้น ทั้งงานประจำชุมชน งานประสานงาน งานจัดเก็บข้อมูล การทำแบบสอบถาม การทำแผนที่แหล่งมลพิษชุมชน ซึ่งบทบาทเหล่านี้อาสาสมัครจะได้รับผลประโยชน์ทางอ้อมมากขึ้น คือ การซึ่งบูรณาการความรู้ต่างๆ เช่น การป้องกัน การดูแล รักษา อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ปัญหามลพิษประเภทต่างๆ ฯลฯ ที่คณะกรรมการพิจารณาได้แลกเปลี่ยน ถาม-ตอบซึ่งกันและกัน การอธิบาย นำเสนอ และกระตุ้นให้รู้จักและเข้าใจทุกครั้งที่มีการพบปะกัน ยังผลให้งานของโครงการฯ ดำเนินงานไปได้ด้วยดี แม้มีปัญหาอุปสรรคใดๆ เกิดขึ้น กลุ่มอาสาสมัครก็มักจะอุ่นใจให้ความเห็น นำเสนอ ช่วยเหลือ จนนำไปสู่การแก้ไข ผ่อนคลายสภาพปัญหานั้นๆ ได้ดียิ่งขึ้น

การได้มาซึ่งอาสาสมัคร จำเป็นอย่างยิ่งที่คณะกรรมการพิจารณาจะต้อง ใช้วิธีการโน้มน้าวให้เห็นถึงความสำคัญของการอุ่นใจให้กับชุมชน โดยคณะกรรมการพิจารณาใช้กลยุทธ์หรือแรงจูงใจที่เป็นที่พึงพอใจกัน คือ การทำบัตรอาสาสมัครให้ โดยมีการใส่รูปของอาสาสมัคร ลงนามรับรองโดยประธานมูลนิธิป้องกันควันพิษฯ(นายพิชัย รัตตกุล)กำกับ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจของผู้ถือบัตร และร่วมอุ่นใจทำงานได้เต็มที่ เป็นผลทางจิตวิทยาที่มีความสำคัญ ดูเหมือนธรรมชาติ แต่มีผลดีมาก นอกจากนี้ยังยกย่องและกล่าวชื่อถึงทุกครั้งในการจัดประชุมหรือการมีเวทีสาธารณะของชุมชน

4.บทบาทของชุมชน

บทบาทของชุมชน ชุมชนเป้าหมายทั้ง 5 พื้นที่ที่คณะกรรมการพิจารณาได้ดำเนินโครงการนั้น แม้จะมีความแตกต่างกันในด้านพื้นที่และสภาพปัญหาที่คณะกรรมการพิจารณาได้ตั้งกรอบไว้แล้วนั้น แต่โดยสภาพของชุมชนแล้วก็มักจะมีความใกล้เคียงกัน โดยธรรมชาติของชุมชน กล่าวคือ เป็นชุมชนที่มีประชากรอาศัยกันอยู่อย่างหนาแน่น มีประชากรแห่งที่อยู่พื้นที่ต่างๆ ที่อื่นมาอยู่อาศัย อย่างช้าๆ คราวและดาวร มีบ้านเรือน หอพัก หรือ อะพาร์เม้นท์ ฯลฯ ดังนั้นกลุ่มประชากรที่อยู่อาศัยดังเดิม กับกลุ่มประชากรแห่ง จังหวัดไม่ค่อยมีปฏิสัมพันธ์กันมากนักในชุมชน เพราะจะต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างประกอบสัมมาชีพของแต่ละคน แต่ลักษณะครัวเรือน ดังนั้นการจัดกิจกรรมใดๆ ของชุมชนก็มักจะมีแต่กลุ่มประชากรหน้าเดิมๆ เท่านั้นที่อุ่นใจกิจกรรมของชุมชน นอกจากนั้น

แล้วปัจจัยด้านผู้นำและคณะกรรมการของชุมชนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยเป็นแรงจูงใจให้สมาชิกต่างๆ ในชุมชนสามารถออกมามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมได้ กิจกรรมตามโครงการฯ จึงเป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถใช้เป็นกุศลlobayในการดึงการมีส่วนร่วมของสมาชิกในชุมชน ให้สามารถออกมามีบทบาทร่วมในชุมชน และสังคมได้

5.บทบาทของสำนักงานเขต

บทบาทของสำนักงานเขต เป็นบทบาทที่มีความสำคัญต่อกระบวนการการทำงานของชาวชุมชน โดยตรงในการเฝ้าระวัง ดูแล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศในชุมชน เนื่องจากสำนักงานเขต มีบุคลากรและเครื่องไม้เครื่องมือต่างๆ ที่พร้อมที่จะเข้ามาร่วมสนับสนุนกิจกรรมของชุมชนในเรื่องดังกล่าว อีกทั้งสำนักงานเขตเองก็มีฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับชุมชน หลายฝ่าย ตามที่กำหนดไว้ในข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร อาทิ

- ฝ่ายพัฒนาชุมชนฯ ในการเข้ามาระดับงานสร้างกิจกรรมความร่วมมือต่างๆ ได้ช่วยปรับปรุงแหล่งชุมชนและอัดให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม อนามัย และจิตใจ การสนับสนุนการรวมกลุ่มกันของชาวชุมชน จัดตั้งผู้นำชุมชน จัดระเบียบ และพัฒนาชุมชน หรือส่งเสริม กระตุ้นให้ชาวชุมชนมาร่วมมือกันพัฒนาชุมชนและที่อยู่อาศัยของตน รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพและจัดตั้งกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชนด้วย
- ฝ่ายสิ่งแวดล้อมฯ สามารถเข้ามาดูแลป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและสุขาภิบาล ความเดือดร้อนรำคาญต่างๆ ของชาวชุมชนได้ เช่น สถานประกอบการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพในชุมชน ควบคุมดูแลสถานที่จำหน่ายอาหารและสะสมอาหาร หรือแม้กระทั่งการควบคุมการโฆษณาโดยการใช้เครื่องขยายเสียงในชุมชน เป็นต้น
- ฝ่ายเทศกิจ สามารถเข้ามาร่วมจัดทำกิจกรรมทางชุมชน ให้ชาวชุมชนได้ สามารถควบคุมดูแล และบังคับให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของกรุงเทพมหานคร และกฎหมายอื่นๆ ให้อำนาจ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ต่างๆ ให้ชุมชน ได้มีความรู้ ความเข้าใจ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองได้
- ฝ่ายรักษาความสะอาดฯ ช่วยแนะนำ จัดระบบการรวบรวมขยะ กำหนดจุด และวิธีการคัดแยกไปจนถึงแบ่งบทบาทหน้าที่ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมเข้ามารักษาความสะอาด ทั้งน้ำ ท่อ ถนน รั้วบ้าน ฯลฯ การเฝ้าระวังการจัดเก็บและทำความสะอาดต่างๆ ทั่วไป การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ร้อยของชุมชน การลดมลพิษ การรักษาสภาวะแวดล้อม การขนถ่ายสิ่งปฏิกูล การดูแลรักษาต้นไม้ให้สวยงามร่มรื่น เป็นต้น

- ฝ่ายโยธา สามารถเข้ามาดูแล ให้ความรู้ ความตระหนักรถึงความเกี่ยวกับการก่อสร้างอาคาร บ้านเรือน ดัดแปลงรื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร สิ่งสาธารณูปโภค สาธารณูปการต่างๆ ไม่ให้ก่อมลพิษแพร่กระจาย ส่งผลกระทบต่อผู้อื่นได้

บทบาทของสำนักงานเขตเหล่านี้ หากสำนักงานเขตนั้นมีผู้บริหารระดับสูง เช่น ผู้อำนวยการเขต ผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต หัวหน้าฝ่ายต่างๆ มีวิสัยทัศน์ และความเอาใจใส่ต่อการบ่มเพาะทุกๆ บำรุงสุขของชาวชุมชน อย่างเข้มแข็งและต่อเนื่อง ลงมือจริง ตรวจสอบที่ที่เป็นประจำ จะเป็นการสร้าง “แรงจูงใจ” ในการดึงชาวบ้านให้ออกมามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ได้ดีอย่างถาวรและต่อเนื่อง รวมถึงการรณรงค์ต่างๆ และการชี้แนะให้ชาวบ้านลูกขี้นมาเฝ้าระวังตนเอง ในประเด็นสิ่งแวดล้อม ย้อมจะทำได้และได้รับความร่วมมือเต็มที่

ทั้งนี้จากผลของการศึกษาวิจัยจะเห็นได้ว่าสามารถทำให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งต่อไปนี้

สิ่งที่ชุมชนเรียนรู้

- เห็นประจักษ์ชัดว่าการร่วมมือ ร่วมใจกัน ช่วยคิด ช่วยกันแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชนของตนนั้น เป็นเรื่องของทุกคน และสามารถจัดการป้องกัน และสามารถแก้ไขปัญหาส่วนใหญ่ได้ด้วยพลังความร่วมมือของชุมชน

- หากชุมชนมีผู้นำ หรือมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตในพื้นที่ ที่ใส่ใจ เข้าใจเรื่องปัญหาต่างๆ ของชุมชนอย่างดีแล้ว จะเป็นกำลังใจ และสร้างแรงจูงใจ ให้สมาชิกภายในชุมชน อยากร่วมใจเข้าร่วมในกิจกรรมการพัฒนาทุกอย่างในชุมชนได้

ข้อคิดเห็นโดยสรุปของนักวิจัย

- เห็นช่องทางว่าการจะพัฒนาพื้นที่ชุมชนทุกแห่ง สามารถทำได้โดยการดำเนินการของสำนักงานเขตในพื้นที่เอง และไม่จำเป็นต้องใช้บประมาณพิเศษใดๆ มากมาย ขอเพียงแต่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตั้งใจที่จะทำงานร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง อย่างจริงจังเท่านั้น เพราะชาวบ้านหรือประชาชนพร้อมที่จะให้ความร่วมมืออย่างจริงจัง และเต็มที่ ได้อยู่แล้ว

- ควรมีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง ที่รับผิดชอบโดยตรงกับพื้นที่ในแต่ละชุมชน เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงในการประสานงาน จับติดอยู่กับการคุ้มครอง ตรวจสอบ และเฝ้าระวังปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ร่วมกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง และพร้อมที่จะประสานงานกับชุมชน เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอยู่ตลอด

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินงานและการขยายผลงานวิจัย

- การดำเนินการให้มีความยั่งยืน จำเป็นต้องมีผู้นำชุมชนที่ดี และเห็นความสำคัญในปัญหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนของตน ชาวบ้านจึงจะให้ความเชื่อใจและความร่วมมือในกิจกรรม หรือทุกมาตรการที่กำหนดขึ้น

- ศักยภาพของผู้นำชุมชนเป็นเรื่องสำคัญ ต้องแสวงหาการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสามารถจัดทำแผนพัฒนาชุมชนของตนเองได้ โดยทราบลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน ทรัพยากรและภูมิปัญญาที่มีอยู่ในชุมชน

- การตั้งกลุ่มเพื่อกำปั้นหาสิ่งแวดล้อมในชุมชนสามารถเริ่มจากเยาวชน และพัฒนาให้เกิดเป็นกลุ่มเฝ้าระวังได้ โดยอาจจะมีการจัดตั้งกองทุนชุมชนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น ธนาคารขยะ

- สำนักงานเขตสามารถใช้บทบาทของตนที่อยู่ใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุด ในการช่วยกระตุ้นให้เกิดการขยายผลไปยังชุมชนอื่นๆ ในเขตของตนได้ โดยให้ผู้นำชุมชนที่เคยเข้าร่วมโครงการไปเป็นวิทยากรบุกกล่้าว เล่าประสบการณ์ และทำการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ให้กันและกันได้

ข้อเสนอแนะ

- ผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ แสดงให้เห็นแล้วว่า รูปแบบการคุ้มครอง ตรวจสอบ ติดตามคุณภาพอากาศโดยชุมชนในกรุงเทพมหานคร สามารถใช้เป็นต้นแบบที่สามารถที่จะขยายผล นำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกๆ ชุมชนทั่วประเทศ โดยเฉพาะทุกองค์กรป้องกันสิ่งที่ไม่ดี (อบต., อบจ., กทม., เทศบาล, เมืองพัทยา) เพราะการที่เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานของรัฐที่มีหน้าที่โดยตรง เช่น ฝ่ายพัฒนาชุมชน ฝ่ายสิ่งแวดล้อม ฝ่ายอนามัย ฯลฯ จะเข้าไปสร้างความร่วมมือได้ในการพัฒนา ปรับปรุง คุ้มครอง สภาพสิ่งแวดล้อมทุกประเภทในชุมชน ย่อมเป็นที่ต้องการของชาวบ้านอยู่แล้ว เพียงแต่เจ้าหน้าที่เหล่านั้นต้อง Georges ติดอยู่กับชาวบ้าน ทุกปัญหา ทุก

กิจกรรม อย่างต่อเนื่อง สร้างความไว้วางใจ และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับชาวบ้านด้วยความจริงใจ ก็จะสามารถเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการดึงพลังความร่วมมือของชาวบ้านอุ่นใจได้ โดยที่ไม่จำเป็นต้องใช้เงินงบประมาณมากมายอะไร เพียงแต่ใช้วัสดุอุปกรณ์ เครื่องไม้เครื่องมือที่หน่วยงานนั้นมีอยู่แล้ว ให้สามารถนำอุปกรณ์ใช้ช่วยเหลือ หรือสนับสนุนกิจกรรมของชาวบ้านได้อย่างเต็มที่ ผลสำเร็จของการแก้ปัญหาได้ก็จะเกิดขึ้นได้โดยง่าย และยั่งยืน

5.5 ปัญหาและอุปสรรคที่ต้องคำนึงถึง

การเลือกหาชุมชนที่จะร่วมมือกับคณะกรรมการฯ ยอมรับที่จะลองใช้ “รูปแบบ” ในอนาคตจะต้องเผชิญกับอุปสรรคต่อไปนี้ คือ

1. ลักษณะแบ่งแยกของชุมชน ประชากรในพื้นที่กับประชากรแฝง(บ้านเช่า/อพาร์ทเม้นท์) ซึ่งไม่สนใจร่วมกิจกรรมหรือให้ความร่วมมือในชุมชนแล้ว บางครั้งเป็นผู้สร้างปัญหาต่างๆ ในชุมชนได้อีกด้วย เช่น ทั้งจะไม่เป็นที่ สร้างความเดือดร้อนรำคาญ เสียงดัง การขับขี่รถหรือยานยนต์ในชุมชน อย่างผิดระเบียบ เป็นต้น

2. สภาพสังคมยุคปัจจุบันที่ต่างคนต่างอยู่ ต่างคนต่างตั้งหน้าทำมาหากิน ไม่ใส่ใจหรือไม่ให้ความสำคัญต่องานเพื่อส่วนรวมในด้านต่างๆ ทำให้พลังของความร่วมมืออ่อนด้อยลงไปได้

3. สมาชิกในชุมชนส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาและความรู้น้อย มีระดับปริญญาต่ำอย่างมาก เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ หรือรับรู้องค์ความรู้วิชาการใหม่ๆ หรือกฎระเบียบวินัยของสังคม ที่อยู่ร่วมกัน เป็นไปอย่างยากลำบากกว่าปกติ รวมไปถึง กลยุทธ์ที่ใช้ในการถ่ายทอดแนวคิดการเปลี่ยนแปลงจะยากกว่าปกติ

4. สภาพการปักครองของไทย ที่ไม่เอื้อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจกับระบบการอาชีพ ลงโทษของกฎหมาย กฎหมายเบียบต่างๆ และความรับผิดชอบของประชาชนต่อการช่วยกันดูแลบ้านเมืองรอบข้างตนเอง ก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้สมาชิกชาวชุมชน ไม่กล้าแสดงออก ขาดความเชื่อมั่นต่อการเรียกร้องสิทธิของตน เมื่อได้รับผลกระทบ อันเนื่องมาจากผู้ก่อมลพิษจากแหล่งต่างๆ หรือการที่จะอุกมาเป็นผู้ร้องเรียนกับทาง หรือแจ้งความร้องทุกข์ หรือการรับเป็นผู้เสียหายในการฟ้องร้องเพื่อรับปัญหา หรือการที่จะอุกมาส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ค้นหาความจริง จากแหล่งที่เป็นสาเหตุของปัญหา ที่เป็นปัญหาหมกหมุนในชุมชนของตน เพราะเกรงว่าอาจจะเป็นสาเหตุของความบาดหมาง และจะมีภัยต่อตนในที่สุด

5. ปัญหาภาวะทางเศรษฐกิจของสมาชิกในชุมชน ที่ต้องดินรนทำมาหากิน เช้า จราดดือ ไม่มีวันหยุดที่แน่นอน การที่จะนัดชาวบ้านพูดคุย ปรึกษาหารือ หรือการจัดประชุมใหญ่ๆให้ได้ นั้นเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการ โน้มน้าวให้เห็นถึงความสำคัญของการเข้าร่วม และการ พนประทีษา หรือการประสานงานที่มากขึ้น รวมทั้งต้องสร้างความไว้วางใจ และความเชื่อมั่น ให้เกิดขึ้นกับชาวบ้าน ให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ บางครั้งคณะกรรมการผู้วิจัยจึงต้องใช้ระยะเวลาทั้งใน ช่วงนอกเวลาราชการ ช่วงเย็นค่ำ ช่วงวันหยุด ในการเข้าหาชาวบ้าน หรือ การนัดหมายพบปะพูด คุยกัน

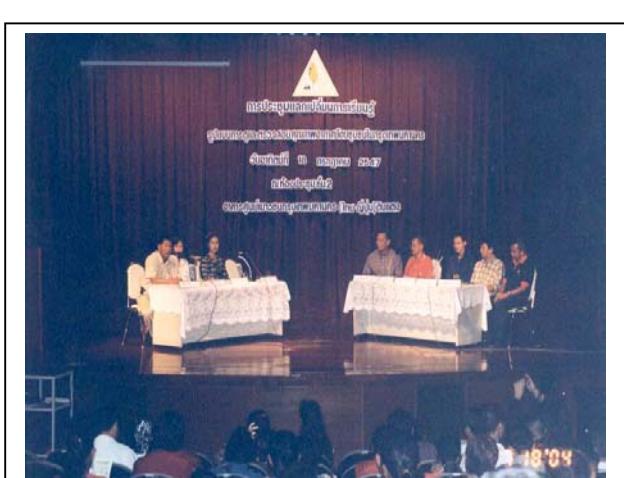
6. ความหลากหลายของแนวความคิด ในระดับผู้อุปถัมภ์ชาวบ้านในชุมชน ผู้มาขออยู่อาศัย ชั่วคราวหรือผู้อพยพข้ายังถิ่น ผู้นำชุมชน คณะกรรมการชุมชน วัยรุ่น วัยทำงาน ผู้สูงอายุ ฯลฯ ก็ จะมีความแตกต่างกันไปตามอายุ การศึกษา เพศ ประสบการณ์ และการเข้าใจและรับรู้ในเรื่อง ต่างๆ การให้ได้มาซึ่งความร่วมมือของทุกกลุ่มจึงค่อนข้างที่จะลำบาก และเป็นไปอย่างล่าช้า

7. การขัดแย้งในในเชิงอำนาจ (การเมืองในชุมชน) การแบ่งขันกันเพื่อให้ได้เป็นประธาน หรือคณะกรรมการชุมชนในแต่ละครั้งนำมาซึ่งความขัดแย้งกันในชุมชน นอกจากนั้น ในการ แบ่งขันหาเสียงเลือกตั้งในแต่ละครั้ง ทำให้เกิดการแบ่ง派阀กันในชุมชนได้ เป็นสาเหตุหนึ่งหรือ อุปสรรคของการให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน เพราะอาจเกรงว่ากลัวอีกฝ่ายจะมีผลงานเกิน หน้าตัน เป็นต้น

8. สภาพความแอลอດของชุมชน ถนน ตروع ซอก ซอยภายในชุมชน มีความคับแคบ และ ส่วนใหญ่ก็จะมีห้องร่อง คุระบะน้ำ บังพื้นที่เป็นบ้านพักที่ยกพื้นสูง จึงมีการมักง่ายในการทิ้ง ขยะ น้ำเสียลงในคุระบะ หรือใต้คุนบ้าน และยิ่งทางเข้าหน้าที่รักษาความสะอาดของ กรุงเทพมหานคร ไม่สามารถเก็บขยะไม่ทั่วถึง ขยายจำนวนมากก็จะถูกนำไปกองทิ้งสะสมกันในที่ รกร้างว่างเปล่า ในซอยหลีบ หรือซอยตึก หรือ ในคุคลองต่างๆ ซึ่งเป็นความมักง่ายกันโดยทั่ว ไปของชุมชน ถลายเป็นที่หมักหมมของขยะ เชื้อโรค สัตว์มีพิษ ต่างๆ เป็นต้น และเมื่อมีจำนวน มากขึ้น นานวันเข้าก็จะมีการลักลอบแอบเผาถ่านเอง ก่อให้เกิดกลิ่นเหม็นและควันพิษ คละคลุ้ง กระจายในชุมชนของตนเอง หรือถ้าหมักหมมมากขึ้น การที่รณรงค์เก็บกวาดให้สะอาดเหมือน เดิมก็เป็นไปได้ยากขึ้น เกิดการท้อถอย ในที่สุดก็ปล่อยเลยตามเลย ถลายเป็นปัญหาตลอดไป

กล่าวโดยสรุป การทำงาน รณรงค์ กระตุ้น และสร้างจิตสำนึกของความร่วมมือด้านสิ่ง แวดล้อมในชุมชน ผู้ดำเนินงานจะต้องมีความมุ่งมั่น เอาใจใส่ และคิดค้นแนวทางในการทำงาน ให้สามารถตอบสนองสภาพปัญหาและข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในชุมชนให้จงได้ เพราะชุมชนมี

ความหลากหลายของผู้คน การศึกษา อาชีพ และความคิดเห็น แต่ถ้าชุมชนใดมีผู้นำที่ดี มีจิตใจสาธารณะ มีความเสียสละ ให้กับชุมชนสูง ก็มีความเป็นไปได้สูงที่จะเป็นผู้นำในการซักจูงให้สมาชิกในชุมชนได้ช่วยกันดูแล รักษาสภาพแวดล้อมของชุมชนให้สะอาดสดใส ประสบความสำเร็จได้ทุกกิจกรรม นอกจานี้แล้วหากชุมชนสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เกิดขึ้นได้ กับหน่วยงานของเขตในพื้นที่ ตัวแทน ส.ส., ส.ก., ส.ข. และองค์กรเอกชนต่างๆ มาร่วมทำงานพัฒนาในชุมชนในลักษณะ 4 ประสาน (กทม.หรือเขต-ชุมชน-นักการเมืองท้องถิ่น-องค์กรเอกชน) โดยใช้ศูนย์ข้อมูลชุมชนให้เกิดประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และประสานงานรับรู้ข้อมูลข่าวสารกันอย่างรวดเร็วได้ โอกาสในการสร้างกิจกรรมเพื่อเฝ้าระวัง ดูแล ตรวจสอบ และเฝ้าระวังค์รักษาระบบสิ่งแวดล้อมของชุมชนให้น่าอยู่ ก็จะมีความสำเร็จมากที่สุด นั่นเอง

แผนภาพที่ 18 แสดงการจัดประชุมเผยแพร่ผลการวิจัย และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันของชุมชนทุกประเภท รวมทั้งการจัดนิทรรศการเผยแพร่ผลการวิจัยในกิจกรรมงานสิ่งแวดล้อมต่างๆ สู่ประชาชนที่สนใจ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

-บทความสำหรับการเผยแพร่-

วิจัยพบ 7 ขั้นตอนสำคัญของชาวบ้านในการดูแลสิ่งแวดล้อมชุมชน

โดย มูลนิธิป้องกันคุณภาพและพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

มลพิษทางอากาศของกรุงเทพมหานคร ยังคงจัดอยู่ในขั้นที่ไม่อาจไว้วางใจได้ แม้สภาวะในช่วงฤดูฝนอาจมอมเงินความหลอกตาได้ว่า อากาศดูสดชื่นดี แต่ทว่าข้อเท็จจริงคือ ปัญหาสิ่งแวดล้อมมีอยู่ เพราะพบว่า มีสารพิษอีกหลายตัวที่ยังมีปัญหาอยู่ เช่น ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์(CO) ไฮโดรคาร์บอน(HC) ไรฝุ่น ฝุ่นละออง(PM₁₀) และ โอโซน(O₃) ซึ่งปัญหาพบทั้งในบ้านและนอกบ้าน โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีปัญหาการสะสมของการจราจรทุกเส้นทาง ทำให้สภาพพื้นที่ในกรุงเทพฯ มีความชุกของโรคภัยแพ้เพิ่มมากขึ้นร้อยละ 10-15 โดยมีโรคภัยแพ้ทางจมูกหรือทางเดินหายใจร้อยละ 23-30 โรคภัยแพ้ทางผิวหนังร้อยละ 15 โรคภัยแพ้ทางอาหารร้อยละ 5 ซึ่งอาจถ้าได้ว่าทุกๆ 1 ใน 2 คนที่เดินอยู่บนถนนต้องเป็นโรคภัยแพ้ 1 ชนิด

แนวทางแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศที่ผ่านมาส่วนใหญ่จะแก้ที่ปลายเหตุ จึงแก้ปัญหาได้ช้าคราวตัวปัญหาหรือสาเหตุที่แท้จริง ไม่ได้ถูกหยิบยกขึ้นมาแก้ไขให้ตรงจุด ทำให้ปัญหาหายกลับมาอีก ไม่รู้จะบังคับรั้งแก้จุดหนึ่ง แต่ไปเกิดเป็นปัญหาใหม่หรือของอีกจุดหนึ่งต่อไป ส่งผลกระทบต่อการสูญเสียทางเศรษฐกิจมาศาลา ยกตัวอย่างจากค่าใช้จ่ายทางการแพทย์ เช่น ค่าบริการของแพทย์ ค่ายา ค่าห้องพักร แล้วค่าบริการต่างๆ รวมทั้งค่าความสูญเสียจากการหยุดงาน วิทยาลัยการสาธารณสุข จุฬาฯ ได้ประมาณการว่าในแต่ละครอบครัวต้องจ่ายร้อยละ 1.6 ของรายได้รายเดือนในครัวเรือน ซึ่งต้องจ่ายด้วยโรคภัยแพ้โดยตรงร้อยละ 13 ของรายได้ แต่ถ้ารัฐบาลช่วยลงทุนเพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองและมลพิษต่างๆ ลง 20 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร รัฐจะประหยัดเงินได้ถึง 65,000-175,000 ล้านบาท

ซึ่งประชาชนแต่ละคนเป็นสาเหตุที่แท้จริงปัจจัยหนึ่ง หากเรามุ่งประเด็นของประชาชน ชุมชน ก็จะสามารถแก้ไขได้ที่ระดับหนึ่ง หากขยายผลให้ทั่วถ้วน คนทั้ง 10 กว่าล้านคนร่วมมือกัน ย่อมจะสามารถแก้ไขปัญหาได้ แบบทั้งหมด เหตุดังกล่าว มูลนิธิป้องกันคุณภาพและพิทักษ์สิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกอ.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ(สสส.) จึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อต้องการซึ่งให้เห็นผลในระดับปฏิบัติว่าชาวบ้านสามารถสร้างรูปแบบที่เหมาะสมของการดึงองค์ประกอบน้ำมันและภูมิปัญญาในและภายนอกของชุมชน ชาวบ้าน เข้าร่วมเป็นผู้กำกับ ดูแล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ และหาทางลดผลกระทบของมลพิษทางอากาศจากแหล่งของสาเหตุปัญหาต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นไปได้สูงในการสืบทอดให้ยั่งยืนต่อไปได้ด้วยตัวของชุมชนเอง

การศึกษาวิจัยเพื่อหารูปแบบที่เหมาะสม เพื่อใช้ชุมชนเป็นจุดของการลดผลกระทบมลพิษที่มีอยู่ในพื้นที่ของตนในครั้งนี้จึงกำหนดพื้นที่นำร่อง 5 พื้นที่ ซึ่งแต่ละพื้นที่มีปัญหาทางกายภาพที่แตกต่างกัน คือ ย่านที่มีโรงงานอุตสาหกรรม ย่านจราจรแออัด ย่านปัญหาฝุ่นละอองมาก ย่านที่มีตึกอาคารสูงสิ่งปลูกสร้างห้อมล้อม และพื้นที่ที่ชุมชนมีการดำเนินการที่เข้มแข็งอยู่แล้ว

ผลของการวิจัยพบว่า แต่ละพื้นที่ที่คัดเลือกมาเป็นตัวอย่างนำร่องของโครงการวิจัยฯ มีสภาพปัญหา

ที่แตกต่างกัน และคล้ายคลึงกันบ้างบางส่วน แต่เมื่อความแตกต่างกันชัดเจนในด้านผู้นำ และความสัมพันธ์ของคนในชุมชน พื้นที่ที่มีผู้นำเป็นที่ยอมรับ บวกกับผู้นำนั้นมีความเข้าใจและต้องการให้ชุมชนและสามาชิกในชุมชน แก้ไขปรับปรุงคุณภาพของสิ่งแวดล้อม ชุมชนนี้จะมีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้มาก หลากหลาย กระตือรือร้น และประสบผลสำเร็จสูง ตามรูปแบบของการศึกษา แต่ถ้าผู้นำไม่ให้ความเอาใจใส่ไม่มีกรรมการหรือผู้ช่วยที่รู้ใจ เข้าใจ และเข้มแข็งพอ ความสำเร็จจะไปได้เชื่องช้า หรือไม่ต่อเนื่อง

ปัจจัยของการเข้าร่วมอย่างเข้มแข็ง จะมาจากการด้านความต้องการของชุมชน ความต้องการของชุมชนเอง เช่น กรณีของย่านที่มีโรงงาน และมีปัญหาการปล่อยมลพิษรบกวน ซึ่งจะเป็นต้นเหตุมาจากการของชุมชนจะอาศัยศักยภาพของการรวมตัวกันอย่างหนีบแน่น ร่วมผลักดันการเจรจา หาข้อตกลงร่วมกันกับโรงงานนั้นๆ นำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ในที่สุด ส่วนพื้นที่ที่มีปัญหาระยะห่าง เช่น สาเหตุจากนอกชุมชน เช่นกัน ชุมชนนี้ใช้ศักยภาพของการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ เทศกิจ น้ำช่วยอำนวยการจราจร จนสามารถคลี่คลายลงได้

แต่ประเภทที่จุดกำเนิดของปัญหาอยู่ภายนอกของชุมชนเอง เช่น ความไม่มีระเบียบ ทิ้งข้าวของเหลือใช้ เศษวัสดุ ขยะมูลฝอย จนก่อให้เกิดฝุ่นละออง กลิ่นเหม็น น้ำเน่า อาการเสีย การขับรถจักรยานยนต์ในชุมชนด้วยความเร็วสูง มีปัญหากลิ่น ควัน เสียงดัง เป็นอันตราย จำเป็นที่จะต้องอาศัยศักยภาพการรวมตัวกันของชาวชุมชน กำหนดเดือน ไขข้อตกลงร่วมกัน ในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ใช้ความเป็นผู้นำของประธานชุมชน ความรู้ความเข้าใจอย่างละเอียดต่อปัญหาสุขภาพและความปลอดภัย ความคล่องตัวในด้านการประสานงานกับหน่วยงานและเครือข่ายต่างๆ ให้ความรู้ ความเข้าใจกับสามาชิกในชุมชน แห่งรุ่งใจน สามารถสร้างกิจกรรม รณรงค์รักษาระบบน้ำ ความสะอาดกัน ได้่องภายในของชุมชน

ความต่อเนื่องของความร่วมมือ จะมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่จะต้องทำให้เกิดขึ้น เพื่อให้รูปแบบของผลการดูแล เฝ้าระวังในชุมชนมีผลระยะยาว และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนตลอดไป เพราะปัญหานี้เกิดขึ้นได้ทุกวัน และอาจมีสาเหตุเปลี่ยนไปได้ตลอดเวลา หากบกพร่อง ในการติดตามตรวจสอบ ก็จะไม่สามารถแก้ปัญหาได้ถูกจุดและทันการณ์ได้

ดังนั้น รูปแบบที่เหมาะสมในการดูแล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศในชุมชนของกรุงเทพมหานคร จึงพบว่ามีขั้นตอนสำคัญของการดำเนินการ 7 ขั้นตอน คือ 1)ต้องสำรวจสภาพปัญหาและข้อมูลต่างๆในพื้นที่ให้ชัด 2)จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้พูดคุยชี้งกันและกัน 3)สร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วน 4)จัดระบบหรือโครงสร้างการติดต่อประสานงานภายในชุมชนให้รับรู้กันพร้อมๆกัน 5) สร้างศูนย์ข้อมูลประจำชุมชนเพื่อเป็นศูนย์กลางของการติดต่อประสานงาน 6)ดำเนินกิจกรรมรณรงค์เพื่อสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ 7) กระตุ้นเตือนเพื่อสื่อการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ ดูแลสภาพสิ่งแวดล้อมในชุมชนให้สะอาดสดใสอย่างต่อเนื่อง ซึ่งขั้นตอนการปฏิบัติทุกขั้นตอน ชุมชนทุกชุมชนสามารถดำเนินไปประยุกต์ใช้ได้ในชุมชนของตน ได้อย่างง่ายและมีประสิทธิผล หากต้องการที่จะพลิกฟื้นเปลี่ยนแปลงชุมชนของตนให้สะอาดสดใสและน่าอยู่ได้ และหากชุมชนได้ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถติดต่อขอข้อมูลและแนวทางในการดำเนินงาน ได้ที่มูลนิธิฯ โทร.02-691-1571-4 ต่อ 143 หรือ 125

ภาคผนวก บ.

สัญญาเลขที่ RDG4630035

โครงการ “ศึกษารูปแบบการดูแล ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพอากาศ โดยชุมชนในกรุงเทพมหานคร”

Study for an Effective Model on Monitoring and Inspection of Air Quality by Local Communities in Bangkok
สรุปรายงานฉบับสมบูรณ์

ชื่อพัฒนาโครงการวิจัยรับทุน : ร่องศาสตราจารย์ ดร. ธรรมชาติ ลิจฉานน้อย

หน่วยงาน : บุณฑิป้องกนก วัฒพิมัยและพิพักษ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

- เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขในการเฝ้าระวังและดูแลคุณภาพอากาศของชุมชนในกรุงเทพมหานคร บนบริเวณท้องถนน ตั้งแต่ใจกลางกรุงเทพฯ ไปจนถึงชานเมือง
- เพื่อศึกษาหุ่นยนต์ของชุมชน จุดเด่นของชุมชนในนโยบายบริหารจัดการ และมาตรการดูแล ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพอากาศในระดับชุมชนโดยใช้ประดิษฐ์
- เพื่อสร้างกระบวนการรีเยนรูฟของชุมชนในการประเมินคุณภาพอากาศ ผ่านวิธี ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพอากาศ ที่มีผลให้สามารถปรับปรุง

รายงานผลการดำเนินงานของครุภารตานาแผนงานโดยสรุป

กิจกรรมที่ 7 งานนี้ 1) จัดประชุมภายใน สำนักงาน	วัตถุประสงค์ของแผน ที่ 1) ประชุมภายใน ทำงานทั้งหมดเดือนตุลาคม ครั้ง	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ 1.1 คณบดีกิจยุทธ์ หัวเรือ พร้อมทั่วราชบูรพา คณบดีหางาน ปลัดกรองงาน ทำงานอาทิตย์ละ 1 ครั้ง 1.2 ประสถานงานกับผู้แทนท้องถิ่น เทศบาล, ต.ก., แม่สายฯ เพื่อการ พิจารณาพนักที่หน่วยงาน ตรงกับวัตถุประสงค์ 1.3 คณบดีหางานที่จะลงพื้นที่ตรวจสอบผู้เยี่ยมชมยังร่วมมาร่วมกันในการดูแล พื้นที่ต่อคิริ่ง เพื่อทำความเข้าใจในวัตถุประสงค์, เป้าหมายและแผน การดำเนินงานอย่างต่อ ประสานงานอย่างต่อ ต่อ น่อง ตลอดเดือนตุลาคม ตุน และสื่อหน้าเพื่อ ให้ได้มาซึ่ง -พื้นที่ศึกษา -ชุมชนที่ตั้งใจเข้าร่วม ทำงานกับโครงการ -ได้ข้อมูลเพียงพอแล้ว พร้อมลงตัว วิจัยเพื่อ ประเมิน	หมายเหตุ *ปัญหา เนื่อง การนัดหมายรับกับบุคคลที่ต้อง ^{ชุมชนต้องใช้การประชุมงานบ่อมีครั้งมาก ความไม่เหมาะสมของพนักที่ได้รับกิจกรรม ต้น}

กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของแผน	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
		<p>2.4 สำรวจพื้นที่และออกแบบพื้นที่ชุมชนตามแนวทาง รถ “ปลายเหตุ” กม.11 เบตงดูจัง ที่จะประกอบไปด้วย ชุมชนพื้นเมือง พื้นที่, ชุมชน “ทรอปี”, ชุมชนคนแก้ว, ชุมชนคนหางสักและชุมชน ชาวพื้นที่ ที่มีภูมิปัญญาที่อยู่ใกล้ชิดกัน มีสภาพป่าลุ่ม ที่มีความอุดตัน คั่วข้าม ก่อสร้างชุมชนชาวบ้านเดิมอย่างร่วนพัง แม่กวัน ใจดีของชาวไทย ผู้คนของชาวไทยสามารถรีด และจากภารภาระ “ฯฯ”</p> <p>2.5 สำรวจพื้นที่ “ทรอปี” ที่นักศึกษาอุปกรณ์ พบว่าชุมชนนี้ดันจะถูกตัด ขาด, ชุมชนวัดนังกอกอุปสานดังเดิม แต่ชุมชนสุขสวัสดิ์ ซึ่งเป็นชุมชนใกล้ ชิดติดกัน เดินทางไป มีความหลากหลายทางชีวภาพและด้อมดือภารสูง จาก อาคารคอนโดยอดเยี่ยม อาทิหินท์ อุภาวน์ อาคาร โรงพยาบาลพระมงกุฎ โภ Kong สร้างทางด่วนที่ 2 รถไฟฟ้า BTS ฯลฯ</p>	<p>เสียง แหล่งน้ำจากงานพื้นที่ ชุมชน “ทรอปี” ชุมชนพื้นที่ความที่ “ทรอปี” แหล่งน้ำที่ “ทรอปี” การแก้ไขภูมิป่าสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำจากตัว ประชาน้ำที่ “ทรอปี” ก่อสร้างตัวทางการประชาน การน้ำดูหมายการที่ ก่อจารกรรม “ฯฯ” จังหวัด เวลาที่ “ทรอปี” 2.3 ปัจจุบันของพื้นที่ที่ทำการร่วมตัว ของผู้คนในชุมชนอย่างเป็นมิยาเน่ เนื่องจาก กิจกรรมร่วมกันหน้าบ่ายอย่างมากก่อน นี้ ประชาน้ำที่ “ทรอปี” ได้ร่วมการยกย่องและยอม รับ แต่ก็เป็นเหตุให้ประชานี้ต้องเดินทางไป ประชุมกับหน่วยงานต่างๆ มาก ทำให้การ ประชาน้ำในพื้นที่ไม่ค่อยตัว 2.4 ปัจจุบันของชุมชนอย่าง 5 ชุมชน อาสาฯตั้งแต่เดือนกัน ตามทางเยาวชนทาง รัฐฯ อาสาฯปัจจุบันอย่างด้านการประชาน งานใหม่เวลาที่ “ทรอปี” 5 ชุมชน ในการ เดินปูประชุม หรือทำกิจกรรมร่วมกัน</p>

กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของแผน	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ
2.5 การสำารวจหาต้นที่พันธุ์พืชที่เหมาะสมที่มีอยู่ ล้อมรอบด้วยต้น อาทิ รสังข์ แสงสิง比特ุก สร้างสูง ต่างๆ คละวิชิตเพื่อหน่วยไว้ เบตต์โซน เนื่องมีความเหมาะสมที่สูง เพื่อ เป็นย่างหนูรักษาไม้เบตต์ต์ให้ดีที่สุด ก่อตัวที่ ความสูงต่ำกว่าพืชพันธุ์พัจารชน์ของต้นที่วิช ลักษณะทางกายภาพ หรือพัฒนาพันธุ์ ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ดังนี้ - ดำเนินการจุนหันหลังต้นสำารวจฯ	น้ำดื่มหล่อ พน้ำลักษณะคล้ายน้ำฝนที่น้ำ พูนที่กว้าง 270 เมตร กว้าง 6 เมตร มีลักษณะ ค่อนข้างน้ำใส และแพลตต์รวมกันด้วยกัน ร่องน้ำกว้าง 252 คน มีครัวริชร้อน 42 หลังค่า เรือน 65 ครอบคลุมพื้นที่บ้าน ซึ่งบ้านด ีองน้ำดื่มที่มีลักษณะที่ดีที่สุดในประเทศอยู่ ในบางช่วงต้น ไม่ลักษณะปิดกัน	2.5 การสำารวจหาต้นที่พันธุ์พืชที่เหมาะสมที่มีอยู่ ล้อมรอบด้วยต้น อาทิ รสังข์ แสงสิง比特ุก สร้างสูง ต่างๆ คละวิชิตเพื่อหน่วยไว้

กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของแผน	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
		<p>ไม่เหมาะสม</p> <p>- ชุมชนต่อมากอ ชุมชนรุนแรงติด อยู่ ระหว่างชุมชนนานและ โรงพยาบาล นำร่องรายครัว มีสิ่งพยาบาลสูงสุด รองรับความเหมาะสมตาม ในเบื้องต้น แต่ยังขาดของพื้นที่สีเดินกินไป มีปะชา กร 250 คน จำนวนครัวเรือน 46 หลัง อาศัยอยู่ท่านน บังกะโภคติ</p> <p>คงจะใช้จึงเปลี่ยนการสำราญไปยัง เขตอ่อนที่น่าท่องเที่ยวนั่นสักแห่งหนึ่ง ชุมชนที่ 3 คือชุมชนศรีวิชัย เขต บางรัก ลักษณะทางภysical ของชุมชน ให้มีความน่าดึงดูดมาก แก่คนชุมชน ค้าขายและมีคนต่างด้วยกันมาก อย่าง จำนวนมาก เมื่อคณะวิทยาและสถาปัตย</p>	

กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของแผน	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของแผน	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ

กิจกรรมที่วางแผน	วัสดุที่จะต้องมี	ผลการดำเนินการหลักที่ได้รับ	หมายเหตุ
ชั้นที่จะทำห้ามไว้ใน การสร้างความเข้ม ใจเด็กแต่ละคน	การก่อปูดินทราย 1 คัน ถือ น้ำยาเคลือบสีขาว 1 ถุง ปูดินทราย 1 คัน ถือ น้ำยาเคลือบสีขาว 1 ถุง	5-1. ได้ผู้รับรายบัญชี นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายสมยศ ลินพิทย์ (ปูดินทรายสีเหลือง) ได้ นำห้องน้ำที่ 4 คน คือ นายพิชัย คำสุวรรณ, นายสุนัช พรมย์ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ น้ำยาสีขาว ปูดินทราย ได้ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ น้ำยาสีขาว ปูดินทราย ได้	5-1. ได้ผู้รับรายบัญชี นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายสมยศ ลินพิทย์ (ปูดินทรายสีเหลือง) ได้ นำห้องน้ำที่ 4 คน คือ นายพิชัย คำสุวรรณ, นายสุนัช พรมย์ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ น้ำยาสีขาว ปูดินทราย ได้ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ น้ำยาสีขาว ปูดินทราย ได้
โดยการให้ ความเข้ม/สีเข้ม ตระหนัก/ความเข้ม ใจเด็กแต่ละคน	ไม่มี	5-2. ได้ผู้รับรายบัญชี นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ	5-2. ได้ผู้รับรายบัญชี นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ
การรับรู้ความเข้ม ใจเด็กแต่ละคน	ไม่มี	5-3. ได้ผู้รับรายบัญชี นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ	5-3. ได้ผู้รับรายบัญชี นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ นำห้องน้ำที่ 2 คน คือ นายศักดิ์สินธิ ลวัตติ

กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของแผน	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
		<p>1. ประเมิน 9 ประการด้วยกัน คือ 1) มีจิตสำนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ มูลค่าของอย่างไร 2) สามารถรู้หรือท่านของมูลค่าของเหล่านี้หรือไม่ 3) รู้สึก สิ่งที่ หลักที่มีความรู้หรือชอบอย่างพิเศษใด 4) มีความคาดหวังอย่างไร 5) มีความคิด แก้ไข แก้ไขคุณภาพ และมุ่งเห็นทางออกตัวอย่างอย่างไร 6) มีสอดใจในเรื่องใด 7) มีความตื่นใจเพียงใดในการเข้ามามีส่วนร่วม ดำเนินกิจกรรมทั้งหมด 8) รู้ที่จะต้องแก้ไข ตามความต้องการเร่งด่วน ของปัญหาหรือไม่ 9) มีชื่อเด่นอย่างไร ความคิดเห็นเพื่อตนอย่างไรหรือไม่</p> <p>การประชุมร่วมกับหน่วยรับผิดชอบ (หรือ อ.ส.) มีการแลกเปลี่ยน ความเห็นค้าน-ค้าตบ บดท่าตันร่วงกันหาดใหญ่ ไม่การทำความเข้าใจ กันเหตุอย่างจนได้ค้าคานและແນาสงวนต่อมาที่เหตุการณ์เพื่อให้ stemming ในสิ่งที่จะเข้าไปเก็บข้อมูลด้านภาษาพื้นเมือง หรือต้อนแบบส่วนตัว ได้เข้า ใจได้มากที่สุด และจะมีจัดทำตั้นร่าง ได้เดิมสิ่งที่มีการนำเสนอให้ทดสอบจริงกับ อ.ส. ก่อน แล้วให้อ.ส. นำไปทดสอบกับ stemming แล้วนำมานา ประปรุง โดยทั้งนี้การน้ำหนาแบบสอบถาม ไปดำเนินการสอบถามกับ ชุมชนในพื้นที่ต่างๆ เพื่อคำนวณวิเคราะห์ให้เห็นภาพรวมของปัญหา ความ คิดเห็น การติดตาม ตรวจสอบ ซื้อของเมืองท้องที่ของชุมชนก่อนประชุมชุม ชนและ 225 ชุด และในคราว 6 เดือนที่ 2 หลังจากปรับปรุงมาต่อมา อีกครั้งแล้ว ได้ดำเนินการที่ต้องการที่ต้องการ 450 ชุด/ชุมชน (โดยค่าตัวอย่าง ที่มีอยู่)</p>	<p>ความต้องการของสถานศึกษาในชุมชนของตน ให้มากที่สุด แล้วคิดจะนัดวันให้ดีที่สุด ประชุมรับฟังความคิดเห็นของครัวเรือน เดินทางมาที่บ้าน แต่บ้านไม่สามารถ ต่างหากที่ประชุม นัดครัวเรือนให้ต่อครัวเรือน ใช้ปืนแบบในการดำเนินการ</p>

กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
10) ตรวจสอบความเรียบร้อยของครุภัณฑ์ในห้องน้ำและห้องน้ำส่วนตัวของบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำ	10) คุมวิจัยได้รับความอุตสาหกรรมด้านห้องน้ำและห้องน้ำส่วนตัว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงส่งเอกสารไปยังบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัวของบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้	10) คุมวิจัยได้รับความอุตสาหกรรมด้านห้องน้ำและห้องน้ำส่วนตัวของบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงส่งเอกสารไปยังบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้	ไม่สามารถดำเนินการได้
11) ตรวจสอบความเรียบร้อยของครุภัณฑ์ในห้องน้ำและห้องน้ำส่วนตัวของบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัว	11) คุมวิจัยได้รับความอุตสาหกรรมด้านห้องน้ำและห้องน้ำส่วนตัวของบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงส่งเอกสารไปยังบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้	11) คุมวิจัยได้รับความอุตสาหกรรมด้านห้องน้ำและห้องน้ำส่วนตัวของบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้ จึงส่งเอกสารไปยังบุคคลที่ต้องการเข้าห้องน้ำส่วนตัว แต่ไม่สามารถดำเนินการได้	ไม่สามารถดำเนินการได้

กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของแผน	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ
จุดยื่นฟันที่บ้าน สามารถนำไปสู่การ ควบคุมภัยอัน ดangers ภัยพิษ และการอย่างทั่วถึง			
11)การจัดทำราย งานความก้าวหน้า ครั้งที่ 1	11)ให้รายงานความ ก้าวหน้าของโครงการ สำนักงานก้าวหน้า สำนักงานก้าวหน้า วันที่ 22 มกราคม 2547	11)ได้จัดทำเอกสารรายงานความก้าวหน้าของโครงการฯ จำนวน 5 เล่ม จดส่งให้สำนักงานก่อตั้งหนนสันบันสุนกาวิจัย (สก.)	
12)พูดคุยแลก เปลี่ยนเรื่องที่จด ให้เข้าใจ วิเคราะห์ให้เข้าใจ วิจัยก้าวหน้า และ เพื่อให้ได้รับ ความสนับสนุน จากครุภัณฑ์	12)ให้การอธิบายให้เข้าใจ เรื่องที่เขียน ของผู้อุปถัม บิห์ให้เข้าใจ และ รายงานความ ก้าวหน้าของ ครุภัณฑ์	12)คุณน้ำกิจยุทธ์ พนัก นัดประชุมพากย์บันทึก คณภาระนักการเมือง ศรี สถาสม์ คงพิพัฒน์ ตรวจสอบระจำเข้ามา โดยมา รุ่งนพต์ สรี ใจกลางบ้าน รุ่งนพต์ สรี ใจกลางบ้าน ให้เข้าใจความของบุคคล ที่เข้ามา รายงานความ ก้าวหน้าของ ครุภัณฑ์ รายงานความ ก้าวหน้าของ ครุภัณฑ์	-ผู้นำชุมชนและชาวบ้าน จะร่วมมือกัน ปัญหาที่ทางหอดูหมาดและน้ำท่วม แก้ไขกันไป ไม่สามารถจัดทำความสำเร็จ ให้สำเร็จ เห็นอกนกันได้
กิจกรรมที่วางแผน	วัตถุประสงค์ของแผน	ผลการดำเนินงาน/ผลที่ได้รับ	หมายเหตุ

สังฆภากน พ.ศ.2548

WILLIAM H. BROWN

สังฆภากน พ.ศ.2548

ประวัติผู้วิจัย

1) รองศาสตราจารย์ ดร. บรรณา สงวนน้อย

การศึกษา

- วิทยาศาสตร์บัณฑิต(เกียรตินิยม) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Ph.D (Physiology) : University of California (Berkeley), USA
- Post Doctorate : Penn State University, Biochem Biophysics Dept.

ตำแหน่งปัจจุบัน : รองประธานกรรมการมูลนิธิป้องกันควันพิษและพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

2) นางมัทนา อึ้งสุประเสริฐ

การศึกษา

- วิทยาศาสตร์บัณฑิต (เคมี) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- M.Sc (Hygiene) : Pittsburgh University
- Diploma : Certificate on Vocational Advanced Training Program for Environmental Protection, Federal Program
- Diploma: AID Workshop in Appropriate Technology for Water and Waste Water Treatment, University of Oklahoma

ตำแหน่งปัจจุบัน : เลขาธิการมูลนิธิป้องกันควันพิษและพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

3) นายนำพล PARAMESWARI

การศึกษา

- การศึกษานักบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- บริหารการศึกษานักบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ตำแหน่งปัจจุบัน : รองเลขานุการมูลนิธิป้องกันควันพิษและพิทักษ์สิ่งแวดล้อม

4) นายศรีสุวรรณ จารยา

การศึกษา

- เทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร) สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้
- ศิลปศาสตรบัณฑิต (สารนิเทศ) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศิลปศาสตร์บัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วิทยาศาสตร์บัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ประกาศนียบัตร พบป.3 สถาบันพระปกเกล้า

ตำแหน่งปัจจุบัน : รองเลขานุการมูลนิธิป้องกันควันพิษและพิทักษ์สิ่งแวดล้อม